

၃. မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ

၁၃၁. ဧဝံ မေ သုတံ - ဧကံ သမယံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရတိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ရာဇာ မဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော ဟောတိ။ သော ဧဝမာဟ - “အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ဥစ္ဆေတ္ထာမိ [ဥစ္ဆေ ဇ္ဇာမိ (သျှာ. ပီ.), ဥစ္ဆိဇ္ဇာမိ (က.)] ဝဇ္ဇိ, ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ, အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ ဝဇ္ဇိ”တိ [အာပါဒေဿာမိ ဝဇ္ဇိတိ (သဗ္ဗတ္ထ) အ. နိ. ၇.၂၂ ပဿိတဗ္ဗံ]။

၁၃၂. အထ ခေါ ရာဇာ မဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဿကာရံ ပြာဟ္မဏံ မဂဓမဟာမတ္တံ အာမန္တေသိ - “ဧဟိ တံ, ပြာဟ္မဏ, ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမ; ဥပသင်္ကံမိတွာ မမ ဝစနေန ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တဟိ, အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပိတင်္ကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆ - ‘ရာဇာ, ဘန္တေ, မဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ, အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပိတင်္ကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ’ တိ။ ဧဝဉ္စ ဝဒေဟိ - ‘ရာဇာ, ဘန္တေ, မဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော။ သော ဧဝမာဟ - “အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ဥစ္ဆေတ္ထာမိ ဝဇ္ဇိ, ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ, အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ”တိ။ ယထာ တေ ဘဂဝါ ဗျာကရောတိ, တံ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ မမ အာရောစေယျာသိ။ န ဟိ တထာဂတာ ဝိတထံ ဘဏန္တိ”တိ။

ဝဿကာရပြာဟ္မဏော

၁၃၃. “ဧဝံ, ဘော”တိ ခေါ ဝဿကာရော ပြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ရညော မဂဓဿ အဇာတသတ္တုဿ ဝေဒေဟိပုတ္တဿ ပဋိသုတွာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရုဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ရာဇဂဟမှာ နိယျာသိ, ယေန ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတော တေန ပါယာသိ။ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ, ယာနေန ဂန္တော, ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကောဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမ; ဥပသင်္ကံမိတွာ ဘဂဝတော သဒ္ဓိ သမ္မောဒိ။ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝိတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ဝဿကာရော ပြာဟ္မဏော မဂဓမဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “ရာဇာ, ဘောဂေါတမ, မဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဘောတော ဂေါတမဿ ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ, အပ္ပါဗာဓံ အပ္ပိတင်္ကံ လဟုဋ္ဌာနံ ဗလံ ဖာသုဝိဟာရံ ပုစ္ဆတိ။ ရာဇာ [ဧဝဉ္စ ဝဒေတိ ရာဇာ (က.)], ဘော ဂေါတမ, မဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ဝဇ္ဇိ အဘိယာတုကာမော။ သော ဧဝမာဟ - ‘အဟံ ဟိမေ ဝဇ္ဇိ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကေ ဧဝံမဟာနုဘာဝေ ဥစ္ဆေတ္ထာမိ ဝဇ္ဇိ, ဝိနာသေဿာမိ ဝဇ္ဇိ, အနယဗျသနံ အာပါဒေဿာမိ”တိ။

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မာ

၁၃၄. တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပိဋ္ဌိတော ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဝိဇယမာနော [ဝိဇယမာနော (သီ.), ဝိဇယမာနော (သျှာ.)]။ အထ ခေါ

ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ - “ကိန္တိ တေ, အာနန္ဒ, သုတံ, ‘ဝဇ္ဇိ အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတ ဗဟုလာ’တိ? “သုတံ မေတံ, ဘန္တေ - ‘ဝဇ္ဇိ အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ’”တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိ အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ ဘဝိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ကိန္တိ တေ, အာနန္ဒ, သုတံ, ‘ဝဇ္ဇိ သမဂ္ဂါ သန္နိပတန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝုဠဟန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရဏီယာ နိ ကရောန္တိ’ တိ? “သုတံ မေတံ, ဘန္တေ - ‘ဝဇ္ဇိ သမဂ္ဂါ သန္နိပတန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝုဠဟန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ ကရောန္တိ’”တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိ သမဂ္ဂါ သန္နိပတိဿန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝုဠဟိဿန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝဇ္ဇိကရဏီယာနိ ကရိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ကိန္တိ တေ, အာနန္ဒ, သုတံ, ‘ဝဇ္ဇိ အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ, ပညတ္တံ န သမုတ္တန္တိ, ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ’”တိ? “သုတံ မေတံ, ဘန္တေ - ‘ဝဇ္ဇိ အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ, ပညတ္တံ န သမုတ္တန္တိ, ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ’”တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ, အာနန္ဒ, “ဝဇ္ဇိ အပညတ္တံ န ပညပေဿန္တိ, ပညတ္တံ န သမုတ္တိဿန္တိ, ယထာပညတ္တေ ပေါရာဏေ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ကိန္တိ တေ, အာနန္ဒ, သုတံ, ‘ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ, တေ သက္ကရောန္တိ ဂရံ ကရောန္တိ [ဂရကရောန္တိ (သီ. သျှာ. ပိ.)] မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ, တေသဉ္စ သောတပ္ပံ မညန္တိ’”တိ? “သုတံ မေတံ, ဘန္တေ - ‘ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ, တေ သက္ကရောန္တိ ဂရံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ, တေသဉ္စ သောတပ္ပံ မညန္တိ’”တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိ ယေ တေ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ, တေ သက္ကရိဿန္တိ ဂရံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ, တေသဉ္စ သောတပ္ပံ မညိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ကိန္တိ တေ, အာနန္ဒ, သုတံ, ‘ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္ထိယော ကုလကုမာရိယော, တာ န ဩက္ကဿ ပသယု ဝါသေန္တိ’”တိ? “သုတံ မေတံ, ဘန္တေ - ‘ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္ထိယော ကုလကု မာရိယော တာ န ဩက္ကဿ ပသယုဝါသေန္တိ’”တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိ ယာ တာ ကုလိတ္ထိယော ကုလကုမာရိယော, တာ န ဩက္ကဿ ပသယု ဝါသေဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ကိန္တိ တေ, အာနန္ဒ, သုတံ, ‘ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္နရာနိ စေဝ ဗာဟိ ရာနိ စ, တာနိ သက္ကရောန္တိ ဂရံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ, တေသဉ္စ ဒိန္နပုပ္ဖံ ကတပုပ္ဖံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေန္တိ’”တိ? “သုတံ မေတံ, ဘန္တေ - ‘ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္နရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ, တာနိ သက္ကရောန္တိ ဂရံ ကရောန္တိ မာနေန္တိ ပူဇေန္တိ တေသဉ္စ ဒိန္နပုပ္ဖံ ကတပုပ္ဖံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေန္တိ’”တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ, အာနန္ဒ, ဝဇ္ဇိ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ အပ္ပန္နရာနိ စေဝ ဗာဟိရာနိ စ, တာနိ သက္ကရိဿန္တိ ဂရံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ

ပူဇော်သောအခါ၊ တေသည့် ဒိန္နံပုဗ္ဗံ ကတပုဗ္ဗံ ဓမ္မိကံ ဗလိံ နော ပရိဟာပေသန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ အာနန္ဒ၊ ဝဇီနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နောပရိဟာနိ။

“ကိန္တိ တေ၊ အာနန္ဒ၊ သုတံ၊ ‘ဝဇီနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ၊ ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျ။’”န္တိ? “သုတံ မေတံ၊ ဘန္တေ ‘ဝဇီနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျ။’”န္တိ။ “ယာဝကီဝဉ္စ၊ အာနန္ဒ၊ ဝဇီနံ အရဟန္တေသု ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သုသံဝိဟိတာ ဘဝိဿတိ၊ ကိန္တိ အနာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတံ အာဂစ္ဆေယျံ၊ အာဂတာ စ အရဟန္တော ဝိဇိတေ ဖာသု ဝိဟရေယျန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ အာနန္ဒ၊ ဝဇီနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ”တိ။

၁၃၅. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဝဿကာရံ ပြာဟ္မဏံ မဂမေဟာမတ္တံ အာမန္တေသိ - “ဧကမိဒါဟံ၊ ပြာဟ္မဏ၊ သမယံ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သာရန္တဒေ [သာနန္ဒရေ (က.)] စေတိယေ။ တတြာဟံ ဝဇီနံ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေသိ။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ ပြာဟ္မဏ၊ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဝဇီသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဝဇီ သန္နိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ပြာဟ္မဏ၊ ဝဇီနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဝဿကာရော ပြာဟ္မဏော မဂမေဟာမတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “ဧကမေ ကေနပိ၊ ဘော ဂေါတမ၊ အပရိဟာနိယေန ဓမ္မေန သမန္နာဂတာနံ ဝဇီနံ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ ကော ပန ဝါဒေါ သတ္တဟိ အပရိဟာနိယေဟိ ဓမ္မေဟိ။ အကရဏီယာဝ [အကရဏီယာ စ (သျှာ. က.)]၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဝဇီ [ဝဇီနံ (က.)] ရညာ မာဂဓေန အဇာတသတ္တုနာ ဝေဒေဟိ ပုတ္တေန ယဒိဒံ ယုဒ္ဓဿ၊ အညတြ ဥပလာပနာယ အညတြ မိထုဘေဒါ။ ဟန္တ စ ဒါနိ မယံ၊ ဘော ဂေါတမ၊ ဂစ္ဆာမ၊ ဗဟုကိစ္စာ မယံ ဗဟုကရဏီယာ”တိ။ “ယဿဒါနိ တံ၊ ပြာဟ္မဏ၊ ကာလံ မညသိ”တိ။ အထ ခေါ ဝဿကာရော ပြာဟ္မဏော မဂမေဟာမတ္တော ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မာ

၁၃၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေ ဝဿကာရေ ပြာဟ္မဏေ မဂမေဟာမတ္တေ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ - “ဂစ္ဆ တံ၊ အာနန္ဒ၊ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ၊ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေဟိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ရာဇဂဟံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “သန္နိပတိတော၊ ဘန္တေ၊ ဘိက္ခုသံဃော၊ ယဿဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဥဠာယာသနာ ယေန ဥပဠာနသာလာ တေနပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသဇ္ဇ ခေါ် ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “သတ္တ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ, တံ သုဏာထ, သာဓုကံ မနသိကရောထ, ဘာသိဿာမိ” တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အဘိဏှံ သန္နိပါတာ သန္နိပါတဗဟုလာ ဘဝိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သမဂ္ဂါ သန္နိပတိဿန္တိ, သမဂ္ဂါ ဝုဠဟိဿန္တိ, သမဂ္ဂါ သံဃက ရဏီယာနိ ကရိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အပညတ္တံ န ပညပေဿန္တိ, ပညတ္တံ န သမုတ္တိန္နိဿန္တိ, ယထာပညတ္တေသု သိက္ခာပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ယေ တေ ဘိက္ခု ထေရာ ရတ္တညူ စိရပဗ္ဗဇိတာ သံဃပိတရော သံဃပရိဏာယကာ, တေ သက္ကရိဿန္တိ ဂရံ ကရိဿန္တိ မာနေဿန္တိ ပူဇေဿန္တိ, တေသဉ္စ သောတဗ္ဗံ မညိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဥပ္ပန္နာယ တဏှာယ ပေါနောဗ္ဘဝိကာယ န ဝသံ ဂစ္ဆိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အာရညကေသု သေနာသနေသု သာပေက္ခာ ဘဝိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ပစ္စတ္တဉ္စေဝ သတိံ ဥပဠပေဿန္တိ - ‘ကိန္တိ အနာဂတာ စ ပေသလာ သဗြဟ္မစာရီ အာဂစ္ဆေယျံ, အာဂတာ စ ပေသလာ သဗြဟ္မစာရီ ဖာသု [ဖာသုံ (သီ. သျာ . ပီ.)] ဝိဟရေယျန္တိ။ ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ, ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္နိသိဿန္တိ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

၁၃၇. “အပရေပိ ဝေါ, ဘိက္ခဝေ, သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ, တံ သုဏာထ, သာဓုကံ မနသိကရောထ, ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ် တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

“ယာဝကီဝဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု န ကမ္မာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န ကမ္မရတာ န ကမ္မာရာမတမန ယုတ္တာ, ဝုဒ္ဓိယေဝ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ, နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ န ဘဿာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န ဘဿရတာ န ဘဿာရာမ တမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ န နိဒ္ဒါရာမာ ဘဝိဿန္တိ န နိဒ္ဒါရတာ န နိဒ္ဒါရာမ တမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ န သင်္ဂဏိကာရာမာ ဘဝိဿန္တိ န သင်္ဂဏိကရတာ န သင်္ဂ ဏိကာရာမတမနယုတ္တာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ န ပါပိစ္ဆာ ဘဝိဿန္တိ န ပါပိကာနံ ဣစ္ဆာနံ ဝသံ ဂတာ၊ ဝုဒ္ဓိ ယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ န ပါပမိတ္တာ ဘဝိဿန္တိ န ပါပသဟာယာ န ပါပသမ္ပဝင်္ကာ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ န ဩရမတ္တကေန ဝိသေသာဓိဂမေန အန္တရာဝေါသာနံ အာပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခူသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခူ သန္နိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၈. “အပရေပိ ဝေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ။ပေ။ “ယာဝ ကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ သဒ္ဓါ ဘဝိဿန္တိ။ပေ။ ဟိရိမနာ ဘဝိဿန္တိ။ ဩတ္တပ္ပိ ဘဝိဿန္တိ။ ဗဟုဿု တာ ဘဝိဿန္တိ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ ဘဝိဿန္တိ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ ဘဝိဿန္တိ။ ပညဝန္တော ဘဝိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိ ယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ သတ္တ အပရိ ဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခူသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခူ သန္နိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၉. “အပရေပိ ဝေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခူ ဘဂဝတော ပစ္စသောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူ သတိသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ပေ။ ဓမ္မဝိစယသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝီရိယသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပီတိသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပဿဒ္ဓိသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ သမာဓိသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဥပေက္ခာသမ္ပောဇ္ဇင်္ဂံ ဘာဝေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခူနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခူသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ

သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ နော ပရိဟာနိ။

၁၄၈. “အပရေပိ ဝေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သတ္တ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု အနိစ္စသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ပေ။ အနတ္တသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ အသုဘသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ အာဒီနဝသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ ပဟာနသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ ဝိရာဂသညံ ဘာဝေဿန္တိ။ နိရောဓသညံ ဘာဝေဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိဿိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

၁၄၉. “ဆ၊ ဝေါ ဘိက္ခဝေ၊ အပရိဟာနိယေ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု မေတ္တံ ကာယကမ္မံ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာပေဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု မေတ္တံ ဝစီကမ္မံ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာပေဿန္တိ ။ပေ။ မေတ္တံ မနောကမ္မံ ပစ္စုပ္ပဋ္ဌာပေဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီသု အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု၊ ယေ တေ လာဘာ ဓမ္မိကာ ဓမ္မလဒ္ဓါ အန္တမသော ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ တထာရူပေဟိ လာဘေဟိ အပ္ပဠိဝိဘတ္တဘောဂီ ဘဝိဿန္တိ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂီ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု ယာနိ ကာနိ သီလာနိ အခဏ္ဍာနိ အစ္စိဒ္ဓါနိ အသဗလာနိ အကမ္မာသာနိ ဘုဒ္ဓိဿာနိ ဝိညုပသတ္တာနိ [ဝိညုပုသတ္တာနိ (သီ.)] အပရာမဋ္ဌာနိ သမာဓိသံဝတ္တနိ ကာနိ တထာရူပေသု သီလေသု သီလသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု ယာယံ ဒိဋ္ဌိ အရိယာ နိယျာနိကာ၊ နိယျာတိ တက္ကရဿ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ တထာရူပါယ ဒိဋ္ဌိယာ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိ သဗြဟ္မစာရီဟိ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ။

“ယာဝကီဝဉ္စ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဣမေ ဆ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဘိက္ခုသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ ဆသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဘိက္ခု သန္တိသိဿန္တိ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော ပရိဟာနိ”တိ။

၁၄၂. တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ဝိဟရန္တော ဂိဇ္ဈကူဠေ ပဗ္ဗတေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ၊ ဣတိ သမာဓိံ၊ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိံ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ၊ သေယျထိဒံ - ကာမာ သဝါ၊ ဘဝါသဝါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၄၃. အထ ခေါ ဘဂဝါ ရာဇဂဟေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ၊ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တေနုပသင်္ကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရတိ ရာဇဂါရကေ။ တတြာပိ သုဒံ ဘဂဝါ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ဝိဟရန္တော ရာဇဂါရကေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိံ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိံ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံ သော။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ၊ သေယျထိဒံ - ကာမာသဝါ၊ ဘဝါသဝါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၄၄. အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ၊ ယေန နာဠန္တော တေနုပသင်္ကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန နာဠန္တော တဒဝသရိ၊ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ နာဠန္တောယံ ဝိဟရတိ ပါဝါရိကမ္မဝနေ။

သာရိပုတ္တသီဟနာဒေါ

၁၄၅. အထ ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “ဧဝံ ပသန္နော အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတံ; န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ ’န္တိ။ “ဥဠာရာ ခေါ တေ အယံ၊ သာရိပုတ္တ၊ အာသဘိ ဝါစာ [အာသဘိဝါစာ (သျှာ.)] ဘာသိတာ၊ ဧကံသော ဂဟိတော၊ သီဟနာဒေါ နဒိတော - ‘ဧဝံပသန္နော အဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတံ; န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ပြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျော ဘိညတရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ’န္တိ။

“ကို တေ [ကို နု (သျှာ. ပီ. က.)], သာရိပုတ္တ, ယေ တေ အဟေသံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ, သဗ္ဗေ တေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ - ‘ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ, ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ကို ပန တေ [ကို ပန (သျှာ. ပီ. က.)], သာရိပုတ္တ, ယေ တေ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ, သဗ္ဗေ တေ ဘဂဝန္တော စေတသာ စေတော ပရိစ္စ ဝိဒိတာ - ‘ဧဝံသီလာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ ဣတိပိ, ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညာ ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ တေ ဘဂဝန္တော ဘဝိဿန္တိ ဣတိပိ”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ကို ပန တေ, သာရိပုတ္တ, အဟံ ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ စေတသာ စေတောပရိစ္စ ဝိဒိတော - ‘ဧဝံသီလော ဘဂဝါ ဣတိပိ, ဧဝံဓမ္မော ဧဝံပညော ဧဝံဝိဟာရီ ဧဝံဝိမုတ္တာ ဘဂဝါ ဣတိပိ”တိ? “နော ဟေတံ, ဘန္တေ”။

“ဧတ္ထ စ ဟိ တေ, သာရိပုတ္တ, အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယညာဏံ [စေတောပရိညာယညာဏံ (သျှာ.), စေတသာ စေတောပရိယာယညာဏံ (က .)] နတ္ထိ။ အထ ကိစ္စရဟိ တေ အယံ, သာရိပုတ္တ, ဥဠာရာ အာသဘိ ဝါစာ ဘာသိတာ, ဧကံသော ဂဟိတော, သီဟနာဒေါ နဒိတော - ‘ဧဝံပသန္နော အဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတိ; န စာဟု န စ ဘဝိဿတိ န စေတရဟိ ဝိဇ္ဇတိ အညော သမဏော ဝါ ဗြာဟ္မဏော ဝါ ဘဂဝတာ ဘိယျောဘိည တရော ယဒိဒံ သမ္မောဓိယ”န္တိ?

၁၄၆. “န ခေါ မေ, ဘန္တေ, အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နေသု အရဟန္တေသု သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု စေတောပရိယညာဏံ အတ္ထိ, အပိ စ မေ ဓမ္မန္တယော ဝိဒိတော။ သေယျဏာပိ, ဘန္တေ, ရညော ပစ္စန္တိမံ နဂရံ ဒဠုဒ္ဓါပိ ဒဠုပါကာရတောရဏံ ဧကဒ္ဓါရံ, တတြဿ ဒေါဝါရိကော ပဏ္ဍိတော ဝိယတ္တော မေဓာဝီ အညာတာနံ နိဝါရေတာ ဉာတာနံ ပဝေသေတာ။ သော တဿ နဂရဿ သမန္တာ အနုပရိယာယပထံ [အနုစရိယာယပထံ (သျှာ.)] အနုက္ကမမာနော န ပဿေယျ ပါကာရသန္တိ ဝါ ပါကာရဝိဝရံ ဝါ, အန္တမသော ဗိဠာရနိက္ခမနတ္ထမ္ပိ။ တဿ ဧဝမဿ [န ပဿေယျ တဿ ဧဝမဿ (သျှာ.)] - ‘ယေ ခေါ ကေစိ သြဠာရိကာ ပါဏာ ဣမံ နဂရံ ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ, သဗ္ဗေ တေ ဣမိနာဝ ဒ္ဓါရေန ပဝိသန္တိ ဝါ နိက္ခမန္တိ ဝါ’တိ။ ဧဝမေဝ ခေါ မေ, ဘန္တေ, ဓမ္မန္တယော ဝိဒိတော - ‘ယေ တေ, ဘန္တေ, အဟေသံ အတိတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ, သဗ္ဗေ တေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိံသု။ ယေပိ တေ, ဘန္တေ, ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓါ, သဗ္ဗေ တေ ဘဂဝန္တော ပဉ္စ နိဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီ ကရဏေ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈိံသန္တိ။ ဘဂဝါပိ, ဘန္တေ, ဧတရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါပဉ္စ

နီဝရဏေ ပဟာယ စေတသော ဥပက္ကိလေသေ ပညာယ ဒုဗ္ဗလီကရဏေ စတုသု သတိပဋ္ဌာနေသု သုပတိဋ္ဌိတစိတ္တော သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ ယထာဘူတံ ဘာဝေတွာ အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ”တိ။

၁၄၇. တကြပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ဝိဟရန္တော ပါဝါရိကမ္မဝနေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခု နံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ, ဣတိ သမာဓိံ, ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံ သာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ, သေယျထိဒံ - ကာမာသဝါ, ဘဝါသဝါ, အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ဒုဿီလအာဒိနဝါ

၁၄၈. အထ ခေါ ဘဂဝါ နာဠန္ဒာယံ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တံ, ယေန ပါဠိလိဂါမော တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ပါဠိလိဂါမော တဒဝသရိ။ အသောသံ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ - “ဘဂဝါ ကိရ ပါဠိလိဂါမံ အနုပုတ္တော”တိ။ အထ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။ ဧကမန္တံ နိသီဒိန္နာ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ - “အဓိဝါသေတု နော, ဘန္တေ, ဘဂဝါ အာဝသထာဂါရ”န္တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ယေန အာဝသထာဂါ ရံ တေနုပသင်္ကမိသု; ဥပသင်္ကမိတွာ သဗ္ဗသန္တရိ [သဗ္ဗသန္တရိတံ သတ္တတံ (သျှာ.), သဗ္ဗသန္တရိ သန္တတံ (က.)] အာဝသထာဂါရံ သန္တရိတွာ အာသနာနိ ပညပေတွာ ဥဒကမဏိကံ ပတိဋ္ဌာပေတွာ တေလပဒီပံ အာရောပေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိသု, ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေ တွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌသု။ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ ပါဠိလိဂါမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ - “သဗ္ဗသန္တရိသန္တတံ [သဗ္ဗသန္တရိ သန္တတံ (သီ. သျှာ. ပိ. က.)], ဘန္တေ, အာဝသထာဂါရံ, အာသနာနိ ပညတ္တာနိ, ဥဒကမဏိကော ပတိဋ္ဌာပိတော, တေလပဒီပေါ အာရောပိတော; ယဿဒါနိ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ သာယနသမယံ [ဣဒံ ပဒံ ဝိနယမဟာဝဂ္ဂ န ဒိဿ တိ]။ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အာဝသထာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ မဇ္ဈိမံ ထမ္ဘံ နိဿာယ ပုရတ္တာဘိမု ခေါ [ပုရတ္ထိမာဘိမုခေါ (က.)] နိသီဒိ။ ဘိက္ခုသံဃောပိ ခေါ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပစ္စိမံ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ပုရတ္တာဘိမုခေါ နိသီဒိ ဘဂဝန္တမေဝ ပုရက္ခတွာ။ ပါဠိလိဂါမိကာပိ ခေါ ဥပါသကာ ပါဒေ ပက္ခာလေတွာ အာဝသထာဂါရံ ပဝိသိတွာ ပုရတ္ထိမံ ဘိတ္တိံ နိဿာယ ပစ္စိမာ ဘိမုခေါ နိသီဒိသု ဘဂဝန္တမေဝ ပုရက္ခတွာ။

၁၄၉. အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဠိလိဂါမိကေ ဥပါသကေ အာမန္တေသိ - “ပဉ္စိမေ, ဂဟပတယော,

အာဒိနဝါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။ ကတမေ ပဉ္စ? ဣဓ, ဂဟပတယော, ဒုသီလော သီလဝိပန္နော ပမာဒါဓိကရဏံ မဟတိံ ဘောဂဇာနိံ နိဂစ္ဆတိ။ အယံ ပဌမော အာဒိနဝေါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, ဒုသီလဿ သီလဝိပန္နဿ ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂုစ္ဆတိ။ အယံ ဒုတိယော အာဒိနဝေါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, ဒုသီလော သီလဝိပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ - ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ပြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ - အဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ မင်္ဂုဘူတော။ အယံ တတိယော အာဒိနဝေါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, ဒုသီလော သီလဝိပန္နော သမ္မုဇ္ဇော ကာလင်္ဂရောတိ။ အယံ စတုတ္ထော အာဒိနဝေါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, ဒုသီလော သီလဝိပန္နော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ နိရယံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ပဉ္စမော အာဒိနဝေါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ ။ ဣမေ ခေါ, ဂဟပတယော, ပဉ္စ အာဒိနဝါ ဒုသီလဿ သီလဝိပတ္တိယာ။

သီလဝန္တအာနိသံသာ

၁၅၀. “ပဉ္စိမေ, ဂဟပတယော, အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ကတမေ ပဉ္စ? ဣဓ, ဂဟပတယော, သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္တံ အဓိဂုစ္ဆတိ။ အယံ ပဌမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, သီလဝတော သီလသမ္ပန္နဿ ကလျာဏော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ အပ္ပဂုစ္ဆတိ။ အယံ ဒုတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ယညဒေဝ ပရိသံ ဥပသင်္ကမတိ - ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ ယဒိ ပြာဟ္မဏပရိသံ ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ ယဒိ သမဏပရိသံ ဝိသာရဒေါ ဥပသင်္ကမတိ အမင်္ဂုဘူတော။ အယံ တတိယော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော အသမ္မုဇ္ဇော ကာလင်္ဂရောတိ။ အယံ စတုတ္ထော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။

“ပုန စပရံ, ဂဟပတယော, သီလဝါ သီလသမ္ပန္နော ကာယဿ ဘောဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇတိ။ အယံ ပဉ္စမော အာနိသံသော သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယ။ ဣမေ ခေါ, ဂဟပတယော, ပဉ္စ အာနိသံသာ သီလဝတော သီလသမ္ပဒါယာ”တိ။

၁၅၁. အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါဠိလိဂါဓိကေ ဥပါသကေ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိံ ဓမ္မိယာ ကထာယ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်ပါဠိတော် စာမျက်နှာ - 10

သန္ဓေသေတ္တာ သမာဒပေတ္တာ သမုတ္တေဇေတ္တာ သမ္မဟံသေတ္တာ ဥပယျာဇေသိ - “အဘိက္ကန္တာ ခေါ၊ ဂဟပတယော၊ ရုတ္တိ၊ ယဿဒါနိ တုမေ ကာလံ မညထာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ ပါဠိလိဂိမိကာ ဥပါသကာ ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ခ မိသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အစိရပက္ခန္တေသု ပါဠိလိဂိမိကေသု ဥပါသကေသု သုညာဂါရံ ပါဝိသိ။

ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပနံ

၁၅၂. တေန ခေါ ပန သမယေန သုနိဝေဿကာရာ [သုနိဝေဿကာရာ (သျှာ. က.)] မဂဓ မဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယ။ တေန သမယေန သမ္မဟုလာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ [သဟဿဿေဝ (သီ. ပီ. က.)၊ သဟဿဿေဝ (ဋီကာယံ ပါဠိန္တရံ)၊ သဟဿသဟဿေဝ (ဥဒါနဋ္ဌကထာ)] ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဟေသက္ခာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ မဇ္ဈိမာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ နိစာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ နိစာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ အဒ္ဒဿ ခေါ ဘဂဝါ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အဘိက္ကန္တမာနုသကေန တာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ရုတ္တိယာ ပစ္စုသသမယံ ပစ္စုဋ္ဌာယ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “ကေ နု ခေါ [ကော နု ခေါ (သီ. သျှာ. ပီ. က.)]၊ အာနန္တံ၊ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ”တိ [မာပေတိတိ (သီ. သျှာ. ပီ. က.)]? “သုနိဝေဿကာရာ၊ ဘန္တေ၊ မဂဓမဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယာ”တိ။ “သေယျထာပိ၊ အာနန္တံ၊ ဒေဝေဟိ တာဝတိသေဟိ သဒ္ဓိံ မန္တေတွာ၊ ဧဝမေဝ ခေါ၊ အာနန္တံ၊ သုနိဝေဿကာရာ မဂဓ မဟာမတ္တာ ပါဠိလိဂါမေ နဂရံ မာပေန္တိ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယ။ ဣဓာဟံ၊ အာနန္တံ၊ အဒ္ဒဿံ ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ ဝိသုဒ္ဓေန အဘိက္ကန္တမာနုသကေန သမ္မဟုလာ ဒေဝတာယော သဟဿေဝ ပါဠိလိဂါမေ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော။ ယသ္မိံ၊ အာနန္တံ၊ ပဒေသေ မဟေသက္ခာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဟေသက္ခာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ မဇ္ဈိမာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ မဇ္ဈိမာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယသ္မိံ ပဒေသေ နိစာ ဒေဝတာ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ၊ နိစာနံ တတ္ထ ရည် ရာဇမဟာမတ္တာနံ စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတုံ။ ယာဝတာ၊ အာနန္တံ၊ အရိယံ အာယတနံ ယာဝတာ ဝဏိပုထော ဣဒံ အဂ္ဂနဂရံ ဘဝိဿတိ ပါဠိလိပုတ္တံ ပုဋ္ဌဘေဒနံ။ ပါဠိလိပုတ္တဿ ခေါ၊ အာနန္တံ၊ တယော အန္တရာယာ ဘဝိဿန္တိ - အဂ္ဂိတော ဝါ ဥဒကတော ဝါ မိထုဘေဒါ ဝါ”တိ။

၁၅၃. အထ ခေါ သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမိသု; ဥပသင်္ကံမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိသု၊ သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏီယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌသု၊ ဧကမန္တံ ဌိတာ ခေါ သုနိဝေဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစုံ -

“အမိဝါသေတု နော ဘဝံ ဂေါတမော အဇ္ဇတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အမိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ သုနိဝဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝတော အမိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ယေန သကော အာဝသထော တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိံတွာ သကော အာဝသထေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသုံ - “ကာလော, ဘော ဂေါတမ, နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တ”န္တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန သုနိဝဿကာရာနံ မဂဓမဟာမတ္တာနံ အာဝသထော တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိံတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ သုနိဝဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပ္ပေသုံ သမ္ပဝါရေသုံ။ အထ ခေါ သုနိဝဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိံ ဩနိတပတ္တပါဏိံ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ သု။ ဧကမန္တံ နိသိန္ဓေ ခေါ သုနိဝဿကာရေ မဂဓမဟာမတ္တေ ဘဂဝါ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိ -

“ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပေတိ၊ ဝါသံ ပဏှိတဇာတိယော။
သီလဝန္တေတ္ထ ဘောဇေတွာ၊ သညတေ ဗြဟ္မစာရယော [ဗြဟ္မစာရိနော (သျှာ.)]။
“ယာ တတ္ထ ဒေဝတာ အာသုံ၊ တာသံ ဒက္ခိဏမာဒိသေ။
တာ ပူဇိတာ ပူဇေန္တိ [ပူဇိတာ ပူဇေန္တိ နံ (က.)]၊ မာနိတာ မာနယန္တိ နံ။
“တတော နံ အနုကမ္ပန္တိ၊ မာတာ ပုတ္တံ ဩရသံ။
ဒေဝတာနုကမ္ပိတော ပေါသော၊ သဒါ ဘဒြာနိ ပဿတိ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သုနိဝဿကာရေ မဂဓမဟာမတ္တေ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပက္ကာမိ။

၁၅၄. တေန ခေါ ပန သမယေန သုနိဝဿကာရာ မဂဓမဟာမတ္တာ ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္ဓာ ဟောန္တိ - “ယေနဇ္ဇ သမဏော ဂေါတမော ဒွါရေန နိက္ခမိဿတိ, တံ ဂေါတမဒွါရံ နာမ ဘဝိဿတိ။ ယေန တိတ္ထေန ဂင်္ဂံ နဒိံ တရိဿတိ, တံ ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဒွါရေန နိက္ခမိ, တံ ဂေါတမဒွါရံ နာမ အဟောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန ဂင်္ဂါ နဒိံ တေနုပသင်္ကမိံ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဂင်္ဂါ နဒိံ ပူရာ ဟောတိ သမတိတ္တိကာ ကာကပေယျာ။ အပေကစ္စေ မနုဿာ နာဝံ ပရိယေသန္တိ, အပေကစ္စေ ဥဋ္ဌမ္ပံ ပရိယေသန္တိ, အပေကစ္စေ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တိ အပါရာ [ပါရာ (သီ. သျှာ. က.), ဩရာ (ဝိ. မဟာဝဂ္ဂ)], ပါရံ ဂန္တုကာမာ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ - သေယျထာပိ နာမ ဗလဝါ ပုရိသော သမိဋ္ဌိတံ ဝါ ဗာဟံ ပသာရေယျ, ပသာရိတံ ဝါ ဗာဟံ သမိဇ္ဇေယျ, ဧဝမေဝ - ဂင်္ဂါယ နဒိယာ ဩရိမတီရေ အန္တရဟိတော ပါရိမတီရေ ပစ္စုဋ္ဌာသိ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန။ အဒ္ဓသာ ခေါ ဘဂဝါ တေ မနုဿေ အပေကစ္စေ နာဝံ ပရိယေသန္တေ အပေကစ္စေ ဥဋ္ဌမ္ပံ ပရိယေသန္တေ အပေကစ္စေ ကုလ္လံ ဗန္ဓန္တေ အပါရာ ပါရံ ဂန္တုကာမေ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ -

“ယေ တရုန္တိ အဏ္ဏဝံ သရံ၊ သေတုံ ကတွာန ဝိသဇ္ဇ ပလ္လလာနိ။
ကုလ္လဉ္စိ ဇနော ဗန္ဓတိ [ကုလ္လံ ဇနော စ ဗန္ဓတိ (သျှာ.)၊ ကုလ္လံ ဟိ ဇနော ပဗန္ဓတိ (သီ. ပီ. က.
)]၊ တိဏ္ဏာ [နိတိဏ္ဏာ၊ န တိဏ္ဏာ (က.)] မေခာဝိနော ဇနာ”တိ။

ပဌမဘာဏဝါရော။

အရိယသစ္စကထာ

၁၅၅. အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တိ အာနန္တိ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ၊ ယေန
ကောဠိဂါမော တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော
ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကောဠိဂါမော
တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ကောဠိဂါမေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ -

“စတုန္တံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယသစ္စာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္ဓာဝိတံ
သံသရိတံ မမဇ္ဇေ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္တံ? ဒုက္ခဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယသစ္စဿ
အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေ တုမှာကဉ္စ။
ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ
သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေ တုမှာကဉ္စ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယသစ္စဿ
အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေ တုမှာကဉ္စ။
ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ ပဋိပဒါယ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယသစ္စဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ
ဒီဃမဒ္ဒါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဇ္ဇေ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒုက္ခံ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ
ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဒုက္ခသမုဒယံ [ဒုက္ခသမုဒယော (သျှာ.)] အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဒုက္ခနိရောဓံ [ဒုက္ခနိ
ရောဓော (သျှာ.)] အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိ ပဋိပဒါ အရိယသစ္စံ အနုဗုဒ္ဓံ
ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ဥစ္ဆိန္နံ ဘဝတဏှာ၊ ခိဏာ ဘဝနေတ္တိံ၊ နတ္တိဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ။ ဣဒံ
ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“စတုန္တံ အရိယသစ္စာနံ၊ ယထာဘူတံ အဒဿနာ။
သံသိတံ ဒီဃမဒ္ဒါနံ၊ တာသု တာသေဝ ဇာတိသု။
တာနိ ဧတာနိ ဒိဋ္ဌာနိ၊ ဘဝနေတ္တိံ သမူဟတာ။
ဥစ္ဆိန္နံ မူလံ ဒုက္ခဿ၊ နတ္တိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။

တတြပိ သုဒံ ဘဂဝါ ကောဠိဂါမေ ဝိဟရန္တော ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ
ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ၊ ဣတိ သမာဓိ၊ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော
ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။
ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ၊ သေယျထိဒံ - ကာမာသဝါ၊ ဘဝါသဝါ၊
အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏာ

၁၅၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ ကောဠိဂါမေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ၊ ယေန နာတိကာ [နာဒိကာ (သျှာ. ပီ.)] တေနပကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန နာတိကာ တဒဝသရိ။ တတြပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိကေ ဝိဟရတိ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ယေန ဘဂဝါ တေနပသကံမိ; ဥပသကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတ ဒဝေါစ - “သာဠော နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဘိက္ခု နာတိကေ ကာလကံတော၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော? နန္ဒာ နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဘိက္ခုနီ နာတိကေ ကာလကံတာ၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော? သုဒတ္တော နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော နာတိကေ ကာလကံတော၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော? သုဇာတာ နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသိကာ နာတိကေ ကာလကံတာ၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော? ကုက္ကုဠော [ကကုဇော (သျှာ.)] နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော နာတိကေ ကာလကံတော၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော? ကာဠိမ္မော [ကာလိဂေါ (ပီ.)၊ ကာရဠိမ္မော (သျှာ.)] နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော။ပေ။ နိကဠော နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော။ ကဠိဿဟော [ကဠိဿဘော (သီ. ပီ.)] နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော။ တုဠော နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော။ သန္တုဠော နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော။ ဘဒ္ဒေါ [ဘဠော (သျှာ.)] နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော။ သုဘဒ္ဒေါ [သုဘဠော (သျှာ.)] နာမ၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကော နာတိကေ ကာလကံတော၊ တဿ ကာ ဂတိ၊ ကော အဘိသမ္ပရာယော”တိ?

၁၅၇. “သာဠော၊ အာနန္တံ၊ ဘိက္ခု အာသဝါနံ ခယာ အနာသဝံ စေတောဝိမုတ္တိံ ပညာဝိမုတ္တိံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟာသိ။ နန္ဒာ၊ အာနန္တံ၊ ဘိက္ခုနီ ပဉ္စန္တံ ဩရမ္မာ ဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနီ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သုဒတ္တော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာ နံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိ သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တံ ကရိဿတိ။ သုဇာတာ၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသိကာ တိဏ္ဍံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ [ပရာယနာ (သီ. သျှာ. ပီ. က.)]။ ကုက္ကုဠော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော ပဉ္စန္တံ ဩရမ္မာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ကာဠိမ္မော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော။ပေ။ နိကဠော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော။ ကဠိဿဟော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော။ တုဠော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော ။ သန္တုဠော၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော။ ဘဒ္ဒေါ၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော။ သုဘဒ္ဒေါ၊ အာနန္တံ၊ ဥပါသကော ပဉ္စန္တံ ဩရမ္မာဂိယာနံ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကော တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိ အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ ပရောပညာသံ၊ အာနန္တံ၊ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလကံတာ၊ ပဉ္စန္တံ ဩရမ္မာဂိယာနံ သံယောဇနာ နံ ပရိက္ခယာ ဩပပါတိကာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယိနော အနာဝတ္တိဓမ္မော တသ္မာ လောကာ။ သာမိကာ နဂုတိ [ဆာမိကာ နဂုတိ (သျှာ.)]၊ အာနန္တံ၊ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလကံတာ တိဏ္ဍံ

သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ သကဒါဂါမိနော သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တော ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿန္တိ။ သာတိရေကာနိ [ဒသာတိရေကာနိ (သျှာ.)], အာနန္ဒ၊ ပဉ္စသတာနိ နာတိကေ ဥပါသကာ ကာလင်္ကတာ၊ တိဏ္ဍိ သံယောဇနာနံ ပရိက္ခယာ သောတာပန္နာ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတာ သမ္မောဓိပရာယဏာ။

ဓမ္မဒါသဓမ္မပရိယာယာ

၁၅၈. “အနတ္တရိယံ ခေါ ပနေတံ၊ အာနန္ဒ၊ ယံ မနုဿဘူတော ကာလင်္ကရေယျ။ တသ္မိယေဝ [တသ္မိ တသ္မိ စေ (သီ. ပိ.)၊ တသ္မိ တသ္မိ ခေါ (သျှာ.)] ကာလင်္ကတေ တထာဂတံ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧတမတ္ထံ ပုစ္ဆိဿထ၊ ဝိဟေသာ ဟေသာ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတဿ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ၊ ဓမ္မဒါသံ နာမ ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေဿာမိ၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ - ‘ခိဏနိရယောမိ ခိဏတိရုတ္တာနယောနိ ခိဏပေတ္တိဝိသယော ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော’တိ။

၁၅၉. “ကတမော စ သော၊ အာနန္ဒ၊ ဓမ္မဒါသော ဓမ္မပရိယာယော၊ ယေန သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ - ‘ခိဏနိရယောမိ ခိဏတိရုတ္တာနယောနိ ခိဏပေတ္တိဝိသယော ခိဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မာ နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော’တိ?

“ဣဓာနန္ဒ၊ အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပုဿာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ - ‘ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါဝိဇ္ဇာစရဏသမ္ပန္နော သုဂတော လောကဝိဒူ အနုတ္တရော ပုရိသဒမ္မသာရထိ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ’တိ။

“ဓမ္မေ အဝေစ္စပုဿာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ - ‘သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော သန္တိ ငြိကော အကာလိကော ဧဟိပဿိကော ဩပနေယျိကော ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟီ’တိ။

“သံဗေ အဝေစ္စပုဿာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ - ‘သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဗော၊ ဥဇုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဗော၊ ဉာယပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သံဗော၊ သာမိစိပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသံဗော ယဒိဒံ စတ္တာရိ ပုရိသယုဂါနိ အဋ္ဌ ပုရိသ ပုဂ္ဂလာ၊ ဧသ ဘဂဝတော သာဝကသံဗော အာဟုနေယျော ပါဟုနေယျော ဒက္ခိဏေယျော အဗ္ဗလိကရဏီယော အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ’တိ။

“အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍေဟိ အစ္စိဒ္ဓေဟိ အသဗလေဟိ အကမ္မာသေဟိ ဘုဇိဿေဟိ ဝိညုပသတ္တေဟိ အပရာမဋ္ဌေဟိ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။

“အယံ ခေါ သော၊ အာနန္ဒ၊ ဓမ္မဒါသော ဓမ္မပရိယာယော၊ ယေန သမန္နာဂတော

အရိယသာဝကော အာကင်္ခမာနော အတ္တနာဝ အတ္တာနံ ဗျာကရေယျ - ‘ခီဏနိရယောမိ ခီဏတိရစ္ဆာနယောနိ ခီဏပေတ္တိဝိသယော ခီဏာပါယဒုဂ္ဂတိဝိနိပါတော, သောတာပန္နောဟမသ္မိ အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော’”တိ။

တကြံပိ သုဒံ ဘဂဝါ နာတိကေ ဝိဟရန္တော ဂိဉ္ဇကာဝသထေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိ ကထံ ကရောတိ -

“ဣတိ သီလံ ဣတိ သမာဓိ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ, သေယျထိဒံ - ကာမာသဝါ, ဘဝါသဝါ, အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

၁၆၀. အထ ခေါ ဘဂဝါ နာတိကေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ, ယေန ဝေသာလီ တေနပသင်္ကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိ ယေန ဝေသာလီ တဒဝသရိ။ တကြံ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ အပ္ပပါလိဝနေ။ တကြံ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ -

“သတော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ သမ္မဇာနော, အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ။ ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သတော ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပသီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဝေဒနာသု ဝေဒနာနုပသီ။ပေ။ စိတ္တေ စိတ္တာနုပသီ။ပေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပသီ ဝိဟရတိ အာတာပိ သမ္မဇာနော သတိမာ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနသံ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သတော ဟောတိ။

“ကထဉ္စ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သမ္မဇာနော ဟောတိ? ဣဓ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု အဘိက္ကန္တေ ပဋိက္ကန္တေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ, အာလောကိတေ ဝိလောကိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ, သမိဉ္စိတေ ပသာရိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ, သံဃာဋီပတ္တစီဝရဓာရဏေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ, အသိတေ ပီတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ, ဥစ္စာရပဿာဝကမ္မေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ, ဂတေ ဌိတေ နိသိန္ဓေ သုတ္တေ ဇာဂရိတေ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္မဇာနကာရီ ဟောတိ။ ဧဝံ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု သမ္မဇာနော ဟောတိ။ သတော, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဝိဟရေယျ သမ္မဇာနော, အယံ ဝေါ အမှာကံ အနုသာသနီ”တိ။

အပ္ပပါလီဂဏိကာ

၁၆၁. အသောသိ ခေါ အပ္ပပါလီ ဂဏိကာ - “ဘဂဝါ ကိရ ဝေသာလိ အနုပ္ပတ္တော

ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ မယံ အမွေဝနေ”တိ။ အထ ခေါ အမွေပါလီ ဂဏိကာ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဝေသာလိယာ နိယျာသိ။ ယေန သကော အာရာမော တေန ပါယာသိ။ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္ဓာ၊ ယာနာ ပစ္စောရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အမွေပါလီ ဂဏိကံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ အမွေပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓဿိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “အဓိဝါသေတု မေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ အမွေပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တာမိ။

အသောသုံ ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝီ - “ဘဂဝါ ကိရ ဝေသာလိံ အနုပုတ္တော ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိ အမွေပါလိဝနေ”တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ ယာနာနိ ယောဇာပေတွာ ဘဒ္ဒံ ဘဒ္ဒံ ယာနံ အဘိရဟိတွာ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ ယာနေဟိ ဝေသာလိယာ နိယျာသု။ တတြ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ နီလာ ဟောန္တံ နီလဝဏ္ဏာ နီလဝတ္ထာ နီလာလင်္ကာရာ၊ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ ပီတာ ဟောန္တံ ပီတဝဏ္ဏာ ပီတဝတ္ထာ ပီတာလင်္ကာရာ၊ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ လောဟိတာ ဟောန္တံ လောဟိတဝဏ္ဏာ လောဟိတဝတ္ထာ လောဟိတာလင်္ကာရာ၊ ဧကစ္စေ လိစ္ဆဝီ သြဒါတာ ဟောန္တံ သြဒါတဝဏ္ဏာ သြဒါတဝတ္ထာ သြဒါတာလင်္ကာရာ။ အထ ခေါ အမွေပါလီ ဂဏိကာ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ လိစ္ဆဝီနံ အက္ခေန အက္ခံ စက္ကေန စက္ကံ ယုဂေန ယုဂံ ပဋိဝဋ္ဋေသိ [ပရိဝတ္တေသိ (ဝိ. မဟာဝဂ္ဂ)]။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ အမွေပါလီ ဂဏိကံ ဧတဒဝေစုံ - “ကိံ၊ ဇေ အမွေပါလိ၊ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ လိစ္ဆဝီနံ အက္ခေန အက္ခံ စက္ကေန စက္ကံ ယုဂေန ယုဂံ ပဋိဝဋ္ဋေသိ”တိ? “တထာ ဟိ ပန မေ၊ အယျပုတ္တာ၊ ဘဂဝါ နိမန္တိတော သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ “ဒေဟိ၊ ဇေ အမွေပါလိ၊ ဧတံ [ဧကံ (က.)] ဘတ္တံ သတသဟဿေနာ”တိ။ “သစေပိ မေ၊ အယျပုတ္တာ၊ ဝေသာလိံ သာဟာရံ ဒဿထ [ဒဇ္ဇေယျာထ (ဝိ. မဟာဝဂ္ဂ)], ဧဝမဟံ တံ [ဧဝမ္ပိ မဟန္တံ (သျှာ.), ဧဝံ မဟန္တံ (သီ. ပိ.)] ဘတ္တံ န ဒဿာမိ”တိ [နေဝ ဒဇ္ဇောဟံ တံ ဘတ္တန္တိ (ဝိ. မဟာဝဂ္ဂ)]။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ အင်္ဂုလိံ ဖောဋ္ဌေသုံ - “ဇိတမှ [ဇိ တမှာ (ဗဟူသု)] ဝတ ဘော အမွေကာယ၊ ဇိတမှ ဝတ ဘော အမွေကာယာ”တိ [“ဇိတမှာ ဝတ ဘော အမွေပါလိကာယ ဝဂ္ဂိတမှာ ဝတ ဘော အမွေပါလိကာယာ”တိ (သျှာ.)]။

အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ ယေန အမွေပါလိဝနံ တေန ပါယိသု။ အဒ္ဓဿ ခေါ ဘဂဝါ တေ လိစ္ဆဝီ ဒူရတောဝ အာဂစ္ဆန္တေ။ ဒိသ္မာန ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ယေသံ [ယေဟိ (ဝိ. မဟာဝဂ္ဂ)], ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနံ ဒေဝါ တာဝတိံသာ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ သြလောကေထ၊ ဘိက္ခဝေ၊ လိစ္ဆဝိပရိသံ; အပလောကေထ၊ ဘိက္ခဝေ၊ လိစ္ဆဝိပရိသံ; ဥပသံဟရထ၊ ဘိက္ခဝေ၊ လိစ္ဆဝိပရိသံ - တာဝတိံသ သဒိသ”န္တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ ယာဝတိကာ ယာနဿ ဘူမိ၊ ယာနေန ဂန္ဓာ၊ ယာနာ ပစ္စော ရောဟိတွာ ပတ္တိကာဝ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိသု။ ဧကမန္တံ နိသိန္တေ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓဿေသိ သမာ

ဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသိတာ သမာဒပိတာ သမုတ္တေဇိတာ သမ္ပဟံသိတာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစုံ - “အဓိဝါသေတု နော, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေနာ”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တေ လိစ္ဆဝီ ဧတဒဝေါစ - “အဓိဝုတ္တံ [အဓိဝါသိတံ (သျှာ.)] ခေါ မေ, လိစ္ဆဝီ, သွာတနာယ အမ္မပါလိယာ ဂဏိ ကာယ ဘတ္တ”န္တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ အင်္ဂုလိံ ဖောဋ္ဌေသုံ - “ဇိတမှ ဝတ ဘော အမ္မကာယ, ဇိတမှ ဝတ ဘော အမ္မကာယာ”တိ။ အထ ခေါ တေ လိစ္ဆဝီ ဘဂဝတော ဘာသိတံ အဘိနန္ဒိတွာ အနုမောဒိတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပတ္တမိသု။

၁၆၂. အထ ခေါ အမ္မပါလီ ဂဏိကာ တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ အာရာမေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေသိ - “ကာလော, ဘန္တေ, နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံဃေန ယေန အမ္မပါလိယာ ဂဏိကာယ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ဂမိ; ဥပသင်္ဂမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ အမ္မပါလီ ဂဏိကာ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုခံ ဘိက္ခုသံဃံ ပဏီတေန ခါဒနီယေန ဘောဇနီယေန သဟတ္တာ သန္တပေသိ သမ္ပဝါရေသိ။ အထ ခေါ အမ္မပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိ ဩနိတပတ္တပါဏိ အညတရံ နိစံ အာသနံ ဂဟေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နာ ခေါ အမ္မပါလီ ဂဏိကာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “ဣမာဟံ, ဘန္တေ, အာရာမံ ဗုဒ္ဓပုဗ္ဗမုခဿ ဘိက္ခုသံဃဿ ဒမ္မိ”တိ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ ဘဂဝါ အာရာမံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္မပါလီ ဂဏိကံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဋ္ဌာယာသနာ ပတ္တာမိ။ တတြပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေသာလိယံ ဝိဟရန္တော အမ္မပါလိဝနေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ, ဣတိ သမာဓိံ, ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္ပဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ, သေယျထိဒံ - ကာမာသဝါ, ဘဝါသဝါ, အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမနံ

၁၆၃. အထ ခေါ ဘဂဝါ အမ္မပါလိဝနေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ, ယေန ဝေဠုဝဂါမကော [ဗေဠုဝဂါမကော (သီ. ပီ.)] တေနုပသင်္ဂ မိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဝေဠုဝဂါမကော တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ဧထ တုမေ, ဘိက္ခဝေ, သမန္တာ ဝေသာလိံ ယထာမိတ္တံ ယထာသန္နိဋ္ဌံ ယထာသမ္ဘတ္တံ ဝဿံ ဥပေထ [ဥပဂစ္ဆထ (သျှာ.)]။ အဟံ ပန ဣဓေဝ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝဿံဥပဂစ္ဆာမိ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ သမန္တာ ဝေသာလိံ ယထာမိတ္တံ ယထာသန္နိဋ္ဌံ ယထာသမ္ဘတ္တံ ဝဿံ

ဥပဂစ္ဆိံသု။ ဘဂဝါ ပန တတ္ထေဝ ဝေဠုဝဂါမကေ ဝဿံ ဥပဂစ္ဆိံ။

၁၆၄. အထ ခေါ ဘဂဝတော ဝဿူပဂတဿ ခရော အာဗာဓော ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဗာဠာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ။ တာ သုဒံ ဘဂဝါ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသိ အဝိဟညမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝတော ဧတဒဟောသိ - “န ခေါ မေတံ ပတိရူပံ၊ ယွာဟံ အနာမန္တေတွာ ဥပဋ္ဌာကေ အနပလောကေတွာ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိနိဗ္ဗာယေယျံ။ ယံနူနာဟံ ဣမံ အာဗာဓံ ဝီရိယေန ပဋိပဏာမေတွာ ဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟာရေယျ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ တံ အာဗာဓံ ဝီရိယေန ပဋိပဏာမေတွာ ဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟာသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝတော သော အာဗာဓော ပဋိပဿမ္ဘိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဂိလာနာ ဝုဋ္ဌိတော [ဂိလာနဝုဋ္ဌိတော (သဒ္ဓနီတိ)] အစိရဝုဋ္ဌိတော ဂေလညာ ဝိဟာရာ နိက္ခမ္မ ဝိဟာရပစ္စယာယံ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံ၊ ဥပသင်္ကမိံတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္ဒော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “ဒိဋ္ဌော မေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော ဖာသု၊ ဒိဋ္ဌိ မေ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော ခမနီယံ၊ အပိ စ မေ၊ ဘန္တေ၊ မဓုရကဇာတော ဝိယ ကာယော။ ဒိသာပိ မေ န ပက္ခာယန္တိ၊ ဓမ္မာပိ မံ န ပဋိဘန္တိ ဘဂဝတော ဂေလညေန၊ အပိ စ မေ၊ ဘန္တေ၊ အဟောသိ ကာစိဒေဝ အဿာသမတ္တာ - ‘န တာဝ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ န ယာဝ ဘဂဝါ ဘိက္ခုသံဃံ အာရပ္ပ ကိဉ္စိဒေဝ ဥဒါဟရတိ’”တိ။

၁၆၅. “ကိံ ပနာနန္တု၊ ဘိက္ခုသံဃော မယိ ပစ္စာသီသတိ [ပစ္စာသီသတိ (သီ. သျှာ.)]? ဒေသိတော၊ အာနန္တု၊ မယာ ဓမ္မော အနန္တရံ အဗာဟိရံ ကရိတွာ။ နတ္ထာနန္တု၊ တထာဂတဿ ဓမ္မေသု အာစရိယမုဋ္ဌိ။ ယဿ နူန၊ အာနန္တု၊ ဧဝမဿ - ‘အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမိ’တိ ဝါ ‘မမုဒ္ဒေသိကော ဘိက္ခုသံဃော’တိ ဝါ၊ သော နူန၊ အာနန္တု၊ ဘိက္ခုသံဃံ အာရပ္ပ ကိဉ္စိဒေဝ ဥဒါဟရေ ယျ။ တထာဂတဿ ခေါ၊ အာနန္တု၊ န ဧဝံ ဟောတိ - ‘အဟံ ဘိက္ခုသံဃံ ပရိဟရိဿာမိ’တိ ဝါ ‘မမုဒ္ဒေသိကော ဘိက္ခုသံဃော’တိ ဝါ။ သကိံ [ကိံ (သီ. ပီ.)]၊ အာနန္တု၊ တထာဂတော ဘိက္ခုသံဃံ အာရပ္ပ ကိဉ္စိဒေဝ ဥဒါဟရိဿတိ။ အဟံ ခေါ ပနာနန္တု၊ ဧတရဟိ ဇိဏ္ဏော ဝုဒ္ဓေါမဟလ္လကော အဒ္ဓဂတော ဝယောအနုပ္ပတ္တော။ အာသီတိကော မေ ဝယော ဝတ္တတိ။ သေယျထာပိ၊ အာနန္တု၊ ဇေဇရသကဋံ ဝေဠုမိဿကေန [ဝေဠုမိဿကေန (သျှာ.)၊ ဝေဠုမိဿကေန (ပီ.)၊ ဝေဠုမိဿကေန (က.)] ယာပေတိ၊ ဧဝမေဝ ခေါ၊ အာနန္တု၊ ဝေဠုမိဿကေန မညေ တထာဂတဿ ကာယော ယာပေတိ။ ယသ္မိံ၊ အာနန္တု၊ သမယေ တထာဂတော သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ အမနသိကာရာ ဧကစ္စာနံ ဝေဒနာနံ နိရောဓာ အနိမိတ္တံ စေတောသမာဓိံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ ဖာသုတရော၊ အာနန္တု၊ တသ္မိံ သမယေ တထာဂတဿ ကာယော ဟောတိ။ တသ္မာတိဟာနန္တု၊ အတ္တဒီပိ ဝိဟရထ၊ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ၊ ဓမ္မဒီပိ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ။ ကထဉ္စာနန္တု၊ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော၊ ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနညသရဏော? ဣဓာနန္တု၊ ဘိက္ခု ကာယေ ကာယာနုပဿိ ဝိဟရတိ အတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ၊ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။ ဝေဒနာသု။ပေ။ စိတ္တေ။ပေ။ ဓမ္မေသု ဓမ္မာနုပဿိ ဝိဟရတိ အတာပိ သမ္ပဇာနော သတိမာ၊ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာဒေါမနဿံ။

ဧဝံ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ဘိက္ခု အတ္တဒီပေါ ဝိဟရတိ အတ္တသရဏော အနညသရဏော၊ ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏော အနညသရဏော။ ယေ ဟိ ကေစိ၊ အာနန္ဒ၊ ဧတရဟိ ဝါ မမ ဝါ အစ္စယေန အတ္တဒီပေါ ဝိဟရိဿန္တိ အတ္တသရဏာ အနညသရဏာ၊ ဓမ္မဒီပေါ ဓမ္မသရဏာ အနညသရဏာ၊ တမတဂ္ဂေ မေ တေ၊ အာနန္ဒ၊ ဘိက္ခု ဘဝိဿန္တိ ယေ ကေစိ သိက္ခာကာမာ”တိ။

ဒုတိယဘာဏဝါရော။

နိမိတ္တောဘာသကထာ

၁၆၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ ဝေသာလိံ ပိဏှာယ ပါဝိသိ။ ဝေသာလိယံ ပိဏှာယ စရိတွာ ပစ္ဆာဘတ္တံ ပိဏှပါတပဋိက္ကန္တော အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ - “ဂဏှာဟိ၊ အာနန္ဒ၊ နိသီဒနံ၊ ယေန စာပါလံ စေတိယံ [ပါဝါလံ (စေတိယံ (သျှာ.)] တေနုပသကံမိဿာမ ဒိဝါ ဝိဟာရာယာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ နိသီဒနံ အာဒါယ ဘဂဝန္တံ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အနုဗန္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေန စာပါလံ စေတိယံ တေနုပသကံမိ; ဥပသကံမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ အာယသ္မာပိ ခေါ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။

၁၆၇. ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ - “ရမဏီယာ၊ အာနန္ဒ၊ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တမ္ပံ [သတ္တမ္ပကံ (ပိ.)] စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သာရန္ဒဒံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပွံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော [အာကင်္ခမာနော (?)]၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ကပွံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ”တိ။ ဧဝံ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယ်ရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယ်ရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ; န ဘဂဝန္တံ ယာစိ - “တိဋ္ဌတု၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ကပွံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပွံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ၊ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ။ ပေ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ - “ရမဏီယာ၊ အာနန္ဒ၊ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တမ္ပံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သာရန္ဒဒံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပွံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ

သုသမာရဒ္ဒါ၊ သော အာကင်္ခမာနော၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ကပုံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ” တိ။ ဧဝမိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတာ ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ; န ဘဂဝန္တိ ယာစိ - “တိဋ္ဌတု၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ကပုံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပုံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ၊ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တိ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ - “ဂစ္ဆ တံ၊ အာနန္ဒ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညသီ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ” တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိသုတ္တာ ဥဠာယာသနာ ဘဂဝန္တိ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။

မာရယာစနကထာ

၁၆၈. အထ ခေါ မာရော ပါပိမာ အစိရပက္ကန္တေ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဒေ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသကံမိ; ဥပသကံမိတွာ ဧကမန္တိ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တိ ဌိတော ခေါ မာရော ပါပိမာ ဘဂဝန္တိ ဧတဒဝေစ - “ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော ဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ ဝါစာ - ‘န တာဝါဟံ၊ ပါပိမ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခု န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိ [ဥတ္တာနိ (က.)၊ ဥတ္တာနိ (သီ. ပိ.)] ကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ’တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘိက္ခု ဘဂဝတော သာဝကာ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော။

“ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ ဝါစာ - ‘န တာဝါဟံ၊ ပါပိမ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာ မိ၊ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ’တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘိက္ခုနိယော ဘဂဝတော သာဝကာ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ

ပရပွဝါဒ် သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော။

“ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ ဝါစာ - ‘န တာဝါဟံ၊ ပါပိမ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပွဝါဒ် သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ’တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသကာ ဘဂဝတော သာဝကာ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေန္တိ ပညပေန္တိ ပဋ္ဌပေန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပွဝါဒ် သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော။

“ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ ဝါစာ - ‘န တာဝါဟံ၊ ပါပိမ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝိကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပွဝါဒ် သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ’တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဥပါသိကာ ဘဂဝတော သာဝိကာ ဝိယတ္တာ ဝိနီတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋ္ဌိပန္နာ သာမိစိပုဋ္ဌိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော၊ သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေန္တိ ပညပေန္တိ ပဋ္ဌပေန္တိ ဝိဝရန္တိ ဝိဘဇန္တိ ဥတ္တာနိကရောန္တိ၊ ဥပ္ပန္နံ ပရပွဝါဒ် သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပိဋ္ဌိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တိ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော။

“ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတာ ဝါစာ - ‘န တာဝါဟံ၊ ပါပိမ၊ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓံ စေဝ ဘဝိဿတိ ဖီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတ’န္တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓံ စေဝ ဖီတဉ္စ ဝိတ္တာရိကံ ဗာဟုဇညံ ပုထုဘူတံ၊ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော’တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ဘဂဝါ မာရံ ပါပိမန္တံ ဧတဒေဝါစ - “အပ္ပေါဿုက္ကော တံ၊ ပါပိမ၊ ဟောဟိ၊ န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။

အာယုသင်္ခါရဩဿဇနံ

၁၆၉. အထ ခေါ ဘဂဝါ စာပါလေ စေတိယေ သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇိ။ ဩဿဇေ စ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရေ မဟာဘူမိစာလော အဟောသိ ဘိသနကော သလောမဟံ သော [လောမဟံသော (သျှာ.)], ဒေဝဒုန္နုဘိယော [ဒေဝဒုဒြိဘိယော (က.)] စ ဖလိသု။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ -

“တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ၊ ဘဝသင်္ခါရမဝဿဇိ မုနိ။
အဇ္ဈတ္တရတော သမာဟိတော၊ အဘိန္ဒိ ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝ”န္တိ။

မဟာဘူမိစာလဟေတု

၁၇၀. အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဓဿ ဧတဒဟောသိ - “အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော၊ အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ မဟာ ဝတာယံ ဘူမိစာလော; သုမဟာ ဝတာယံ ဘူမိစာလော ဘိသနကော သလောမဟံသော; ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလိသု။ ကော န ခေါ ဟေတု ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ?

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဓော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမိ၊ ဥပသင်္ကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ၊ ဧကမန္တံ နိသီန္ဓော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “အစ္ဆရိယံ၊ ဘန္ဓေ၊ အပ္ပုတံ၊ ဘန္ဓေ၊ မဟာ ဝတာယံ၊ ဘန္ဓေ၊ ဘူမိစာလော; သုမဟာ ဝတာယံ၊ ဘန္ဓေ၊ ဘူမိစာလော ဘိသနကော သလောမဟံသော; ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလိသု။ ကော န ခေါ၊ ဘန္ဓေ၊ ဟေတု ကော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ?

၁၇၁. “အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ၊ အာနန္ဓ၊ ဟေတု၊ အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။ ကတမေ အဋ္ဌ? အယံ၊ အာနန္ဓ၊ မဟာပထဝီ ဥဒကေ ပတိဋ္ဌိတာ၊ ဥဒကံ ဝါတေ ပတိဋ္ဌိတံ၊ ဝါတော အာကာသဋ္ဌော။ ဟောတိ ခေါ သော၊ အာနန္ဓ၊ သမယော၊ ယံ မဟာဝါတာ ဝါယန္တိ။ မဟာဝါတာ ဝါယန္တာ ဥဒကံ ကမ္ပေန္တိ။ ဥဒကံ ကမ္ပိတံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ။ အယံ ပဋ္ဌမော ဟေတု ပဋ္ဌမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ၊ အာနန္ဓ၊ သမဏော ဝါ ဟောတိ ပြာဟ္မဏော ဝါ ဣဒ္ဓိမာ စေတောဝသိပုတ္တော၊ ဒေဝေါ ဝါ မဟိဒ္ဓိကော မဟာနုဘာဝေါ၊ တဿ ပရိတ္တာ ပထဝီသညာ ဘာဝိတာ ဟောတိ၊ အပ္ပမာဏာ အာပေါသညာ။ သော ဣမံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ သင်္ကမ္ပေတိ သမ္ပကမ္ပေတိ သမ္ပဝေခေတိ။ အယံ ဒုတိယော ဟေတု ဒုတိယော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ၊ အာနန္ဓ၊ ယဒါ ဗောဓိသတ္တော တုသိတကာယာ စဝိတွာ သတော သမ္ပဇာနော မာတုကုန္တိ ဩက္ကမတိ၊ တဒါယံ ပထဝီ ကမ္ပေတိ သင်္ကမ္ပေတိ သမ္ပကမ္ပေတိ သမ္ပဝေခေတိ။ အယံ တတိယော ဟေတု တတိယော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ, အာနန္ဒ, ယဒါ ဗောဓိသတ္တော သတော သမ္မဇာနော မာတုကုစ္ဆိဿှာ နိက္ခမတိ, တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ စတုတ္ထော ဟေတု စတုတ္ထော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ, အာနန္ဒ, ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောမိံ အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ, တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ ပဉ္စမော ဟေတု ပဉ္စမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ, အာနန္ဒ, ယဒါ တထာဂတော အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တေတိ, တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ ဆဋ္ဌော ဟေတု ဆဋ္ဌော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ, အာနန္ဒ, ယဒါ တထာဂတော သတော သမ္မဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇတိ, တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ သတ္တမော ဟေတု သတ္တမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။

“ပုန စပရံ, အာနန္ဒ, ယဒါ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ, တဒါယံ ပထဝီ ကမ္မတိ သင်္ကမ္မတိ သမ္မကမ္မတိ သမ္မဝေဓတိ။ အယံ အဋ္ဌမော ဟေတု အဋ္ဌမော ပစ္စယော မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယ။ ဣမေ ခေါ, အာနန္ဒ, အဋ္ဌ ဟေတူ, အဋ္ဌ ပစ္စယာ မဟတော ဘူမိစာလဿ ပါတုဘာဝါယာ”တိ။

အဋ္ဌ ပရိသာ

၁၇၂. “အဋ္ဌ ခေါ ဣမာ, အာနန္ဒ, ပရိသာ။ ကတမာ အဋ္ဌ? ခတ္တိယပရိသာ, ပြာဟ္မဏပရိသာ, ဂဟပတိပရိသာ, သမဏပရိသာ, စာတုမဟာရာဇိကပရိသာ [စာတုမ္မဟာရာဇိကပရိသာ (သီ. သျှာ. ကံ. ပီ.)], တာဝတိံသပရိသာ, မာရပရိသာ, ဗြဟ္မပရိသာ။ အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ, အာနန္ဒ, အနေကသတံ ခတ္တိယပရိသံ ဥပသင်္ကမိတာ။ တကြပိ မယာ သန္နိသိန္နပုဗ္ဗံ စေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ သာကတ္ထာ စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏော ဟောတိ, တာဒိသကော မယံ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။ ယာဒိသကော တေသံ သရော ဟောတိ, တာဒိသကော မယံ သရော ဟောတိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေမိ သမာဒပေမိ သမုတ္တေဇေမိ သမ္မဟံသေမိ။ ဘာသမာနဉ္စ မံ န ဇေနန္တိ - ‘ကော န ခေါ အယံ ဘာသတိ ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ’တိ? ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္မဟံသေတွာ အန္တရဓာယာမိ။ အန္တရဟိတဉ္စ မံ န ဇေနန္တိ - ‘ကော န ခေါ အယံ အန္တရဟိတော ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ’တိ? အဘိဇာနာမိ ခေါ ပနာဟံ, အာနန္ဒ, အနေကသတံ ပြာဟ္မဏပရိသံ။ပေ။ ဂဟပတိပရိသံ။ သမဏပရိသံ။ စာတုမဟာ ရာဇိကပရိသံ။ တာဝတိံသပရိသံ။ မာရပရိသံ။ ဗြဟ္မပရိသံ ဥပသင်္ကမိတာ။ တကြပိ မယာ သန္နိသိန္နပုဗ္ဗံ စေဝ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ သာကတ္ထာ စ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ။ တတ္ထ ယာဒိသကော တေသံ

ဝဏ္ဏော ဟောတိ၊ တာဒိသကော မယံ ဝဏ္ဏော ဟောတိ။ ယာဒိသကော တေသံ သရော ဟောတိ၊ တာဒိသကော မယံ သရော ဟောတိ။ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေမိ သမာဒပေမိ သမုတ္တေဇေမိ သမ္ပဟံသေမိ။ ဘာသမာနဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ - ‘ကော နု ခေါ အယံ ဘာသတိ ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ’တိ? ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ အန္တရဓာယာမိ။ အန္တရဟိတဉ္စ မံ န ဇာနန္တိ - ‘ကော နု ခေါ အယံ အန္တရဟိတော ဒေဝေါ ဝါ မနုဿော ဝါ’တိ? ဣမာ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အဋ္ဌ ပရိသာ။

အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ

၁၇၃. “အဋ္ဌ ခေါ ဣမာနိ၊ အာနန္ဒ၊ အဘိဘာယတနာနိ။ ကတမာနိ အဋ္ဌ? အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဌမံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဒုတိယံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပရိတ္တာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ တတိယံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ အပ္ပမာဏာနိ သုဝဏ္ဏဒုဗ္ဗဏ္ဏာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဥမာပုပ္ဖံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ နီလံ နီလဝဏ္ဏံ နီလနိဒဿနံ နီလနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ နီလာနိ နီလဝဏ္ဏာနိ နီလနိဒဿနာနိ နီလနိဘာသာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ကဏိကာရပုပ္ဖံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ ပီတံ ပီတဝဏ္ဏံ ပီတနိဒဿနံ ပီတနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ ပီတာနိ ပီတဝဏ္ဏာနိ ပီတနိဒဿနာနိ ပီတနိဘာသာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာ

နိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ ဗန္ဓုဇီဝကပုပ္ဖံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ လောဟိတကံ လောဟိတကဝဏ္ဏံ လောဟိတကနိဒဿနံ လောဟိတကနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ လောဟိတကာနိ လောဟိတကဝဏ္ဏာနိ လောဟိတကနိဒဿနာနိ လောဟိတကနိ ဘာသာနိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

“အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သြဒါတာနိ သြဒါတဝဏ္ဏာနိ သြဒါတနိ ဒဿနာနိ သြဒါတနိဘာသာနိ။ သေယျထာပိ နာမ သြသဓိတာရကာ သြဒါတာ သြဒါတဝဏ္ဏာ သြဒါတနိဒဿနာ သြဒါတနိဘာသာ။ သေယျထာ ဝါ ပန တံ ဝတ္ထံ ဗာရာဏသေယျကံ ဥဘတော ဘာဂဝိမဋ္ဌံ သြဒါတံ သြဒါတဝဏ္ဏံ သြဒါတနိဒဿနံ သြဒါတနိဘာသံ။ ဧဝမေဝ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ သြဒါတာနိ သြဒါတဝဏ္ဏာနိ သြဒါတနိဒဿနာနိ သြဒါတနိဘာသာ နိ။ ‘တာနိ အဘိဘုယျ ဇာနာမိ ပဿာမိ’တိ ဧဝံသညီ ဟောတိ။ ဣဒံ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ ဣမာနိ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အဋ္ဌ အဘိဘာယတနာနိ။

အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ

၁၇၄. “အဋ္ဌ ခေါ ဣမေ၊ အာနန္ဒ၊ ဝိမောက္ခာ။ ကတမေ အဋ္ဌ? ရူပီ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ပဋ္ဌမော ဝိမောက္ခေါ။ အဇ္ဈတ္တံ အရူပသညီ ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ၊ အယံ ဒုတိယော ဝိမောက္ခေါ။ သုဘန္တေဝ အဓိမုတ္တော ဟောတိ၊ အယံ တတိယော ဝိမောက္ခေါ။ သဗ္ဗသော ရူပသညာနံ သမတိက္ကမာ ပဋိဃသညာနံ အတ္တင်္ဂမာ နာနတ္တသညာနံ အမနသိကာရာ ‘အနန္တော အာကာ သော’တိ အာကာသာနဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ စတုတ္ထော ဝိမောက္ခေါ။ သဗ္ဗသော အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ‘အနန္တံ ဝိညာဏ’န္တိ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ပဉ္စမော ဝိမောက္ခေါ။ သဗ္ဗသော ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမတိက္ကမ္မ ‘နတ္ထိ ကိဉ္စိ’တိ အာကိဉ္စညာ ယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ ဆဋ္ဌော ဝိမောက္ခေါ။ သဗ္ဗသော အာကိဉ္စညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ နေဝသညာနာသညာယတနံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ။ အယံ သတ္တမော ဝိမောက္ခေါ။ သဗ္ဗသော နေဝသညာနာသညာယတနံ သမတိက္ကမ္မ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ ဥပသမ္ပဇ္ဇေ ဝိဟရတိ၊ အယံ အဋ္ဌမော ဝိမောက္ခေါ။ ဣမေ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အဋ္ဌ ဝိမောက္ခာ။

၁၇၅. “ဧကမိဒါဟံ၊ အာနန္ဒ၊ သမယံ ဥရုဝေလာယံ ဝိဟရာမိ နဇ္ဇော နေရုဉ္စာယ တီရေ အပေါလနိဂြောမေ ပဋ္ဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ မာရော ပါပိမာ ယေနာဟံ တေနုပသင်္ကမိ၊ ဥပသင်္ကမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ မာရော ပါပိမာ ဓံ တေဒဝေါစ - ‘ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ; ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော၊ ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝတော’တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အဟံ၊ အာနန္ဒ၊ မာရံ ပါပိမန္တံ တေဒဝေါစံ -

“န တာဝါဟံ, ပါပိမ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ, ယာဝ မေ ဘိက္ခုနု န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နာ သာမိစိပုဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော, သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ, ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

“န တာဝါဟံ, ပါပိမ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ, ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နာ သာမိစိပုဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော, သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ, ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

“န တာဝါဟံ, ပါပိမ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ, ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နာ သာမိစိပုဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနော, သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ, ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

“န တာဝါဟံ, ပါပိမ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ, ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ ဝိယတ္တာ ဝိနိတာ ဝိသာရဒါ ဗဟုဿုတာ ဓမ္မဓရာ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နာ သာမိစိပုဋိပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနိယော, သကံ အာစရိယကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာစိက္ခိဿန္တိ ဒေသေဿန္တိ ပညပေဿန္တိ ပဋ္ဌပေဿန္တိ ဝိဝရိဿန္တိ ဝိဘဇိဿန္တိ ဥတ္တာနိကရိဿန္တိ, ဥပ္ပန္နံ ပရပ္ပဝါဒံ သဟဓမ္မေန သုနိဂ္ဂဟိတံ နိဂ္ဂဟေတွာ သပ္ပါဋိဟာရိယံ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိ။

“န တာဝါဟံ, ပါပိမ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ, ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓဇ္ဇေဝ ဘဝိဿတိ ဖိတဉ္စ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ”န္တိ။

၁၇၆. “ဣဒါနေဝ ခေါ, အာနန္တ, အဇ္ဇ စာပါလေ စေတိယေ မာရော ပါပိမာ ယေနာဟံ တေနုပသကံမိ; ဥပသကံမိတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ, အာနန္တ, မာရော ပါပိမာ မံ ဧတဒဝေစ - ‘ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ, ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော, ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော။ ဘာသိတာ ခေါ ပနေသာ, ဘန္တေ, ဘဂဝတာ ဝါစာ - “န တာဝါဟံ, ပါပိမ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ, ယာဝ မေ ဘိက္ခုနု န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပေ။ ယာဝ မေ ဘိက္ခုနိယော န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပေ။ ယာဝ မေ ဥပါသကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပေ။ ယာဝ မေ ဥပါသိကာ န သာဝကာ ဘဝိဿန္တိ။ပေ။ ယာဝ မေ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ န ဣဒ္ဓဇ္ဇေဝ ဘဝိဿတိ ဖိတဉ္စ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ, ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ”န္တိ။ ဧတရဟိ ခေါ ပန, ဘန္တေ, ဘဂဝတော ဗြဟ္မစရိယံ ဣဒ္ဓဇ္ဇေဝ ဖိတဉ္စ ဝိတ္ထာရိကံ ဗာဟုဇေညံ ပုထုဘူတံ, ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိတံ။ ပရိနိဗ္ဗာတုဒါနိ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ, ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတော, ပရိနိဗ္ဗာနကာလောဒါနိ,

ဘန္တေ, ဘဂဝတော'တိ။

၁၇၇. “ဧဝံ ဝုတ္တေ, အဟံ, အာနန္ဒ, မာရံ ပါပိမန္တံ ဧတဒဝေါစံ - ‘အပ္ပေါဿုက္ကာ တံ, ပါပိမ, ဟောဟိ, နစိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ ဣတော တိဏ္ဍံ မာဿာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ’တိ။ ဣဒါနေဝ ခေါ, အာနန္ဒ, အဇ္ဇေ စာပါလေ စေတိယေ တထာဂတေန သတေန သမ္ပဇာနေန အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌော”တိ။

အာနန္ဒယာစနကထာ

၁၇၈. ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “တိဋ္ဌတု, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ကပ္ပံ, တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

“အလံဒါနိ, အာနန္ဒ။ မာ တထာဂတံ ယာစိ, အကာလောဒါနိ, အာနန္ဒ, တထာဂတံ ယာစနာ ယာ”တိ။ ဒုတိယမိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ပေ။ တတိယမိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “တိဋ္ဌတု, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ကပ္ပံ, တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာန”န္တိ။

“သဒ္ဓဟသိ တံ, အာနန္ဒ, တထာဂတဿ ဗောဓိ”န္တိ? “ဧဝံ, ဘန္တေ”။ “အထ ကိဉ္စရဟိ တံ, အာနန္ဒ, တထာဂတံ ယာဝတတိယကံ အဘိနိပ္ပိဋ္ဌေသိ”တိ? “သမ္ပုခါ မေတံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော သုတံ သမ္ပုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - ‘ယဿ ကဿစိ, အာနန္ဒ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီ ကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ, သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ, အာနန္ဒ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။ သော အာကင်္ခမာနော , အာနန္ဒ, တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ”တိ။ “သဒ္ဓဟသိ တံ, အာနန္ဒ”တိ? “ဧဝံ, ဘန္တေ”။ “တသ္မာတိဟာနန္ဒ, တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ္ဌံ, တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ, ယံ တံ တထာဂတေန ဧဝံ ဩဋ္ဌာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဋ္ဌာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဇိတံ, န တထာဂတံ ယာစိ - ‘တိဋ္ဌတု, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ကပ္ပံ, တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာ န”န္တိ။ သစေ တံ, အာနန္ဒ, တထာဂတံ ယာစေယျာသိ, ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ, အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ, တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ္ဌံ, တုယေ ဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၇၉. “ဧကမိဒါဟံ, အာနန္ဒ, သမယံ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ တတြာပိ ခေါ တာဟံ, အာနန္ဒ, အာမန္တေသိ - ‘ရမဏိယံ, အာနန္ဒ, ရာဇဂဟံ, ရမဏိယော, အာနန္ဒ, ဂိဇ္ဈကုဋေ ပဗ္ဗတေ။ ယဿ ကဿစိ, အာနန္ဒ, စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနိကတာ

ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကခံမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေ သံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကခံမာနော၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ'တိ။ ဧဝမိ ခေါ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ - 'တိဋ္ဌတု၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ သစေ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါ သေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ၊ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓိ။

၁၈၀. “ဧကမိဒါဟံ၊ အာနန္ဒ၊ သမယံ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဂေါတမနိဂြောဓေ။ပေ။ ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ စောရပပါတေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဝေဘာရပသေ သတ္တပဏ္ဍိဂူဟာယံ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဣသိဂိလိပသေ ကာဠသိလာယံ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ သီတဝနေ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ တပေါဒါ ရာမေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒကနိဝါပေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ ဇီဝကမ္ပဝနေ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ ဝိဟရာမိ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ မိဂဒါယေ တတြာပိ ခေါ တာဟံ၊ အာနန္ဒ၊ အာမန္တေသိ - 'ရမဏီယံ၊ အာနန္ဒ၊ ရာဇဂဟံ၊ ရမဏီယော ဂိဇ္ဈကူဠော ပဗ္ဗတော၊ ရမဏီယော ဂေါတမနိဂြောဓော၊ ရမဏီယော စောရပပါတော၊ ရမဏီယာ ဝေဘာရပသေ သတ္တပဏ္ဍိဂူဟာ၊ ရမဏီယာ ဣသိဂိလိပသေ ကာဠသိလာ၊ ရမဏီယော သီတဝနေ သပ္ပသောဏ္ဍိကပဗ္ဗာရော၊ ရမဏီယော တပေါဒါရာမော၊ ရမဏီယော ဝေဠုဝနေ ကလန္ဒက နိဝါပေါ၊ ရမဏီယံ ဇီဝကမ္ပဝနံ၊ ရမဏီယော မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိ မိဂဒါယော။ ယဿ ကဿစိ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ။ပေ။။ အာကခံမာနော၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေသံ ဝါ' တိ။ ဧဝမိ ခေါ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ - 'တိဋ္ဌတု၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ သစေ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ၊ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓိ။

၁၈၁. “ဧကမိဒါဟံ၊ အာနန္ဒ၊ သမယံ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဥဒေနေ စေတိယေ။ တတြာပိ ခေါ တာဟံ၊ အာနန္ဒ၊ အာမန္တေသိ - 'ရမဏီယာ၊ အာနန္ဒ၊ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကခံမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပိဝသေ သံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလီကတာ ယာနီကတာ

ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ'တိ။ ဧဝမိ ခေါ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ - 'တိဋ္ဌတု၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ သစေ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ၊ တသ္မာတိဟာနန္ဒ၊ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၂. “ဧကမိဒါဟံ၊ အာနန္ဒ၊ သမယံ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဂေါတမကေ စေတိယေ ။ပေ။ ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သတ္တမ္မေ စေတိယေ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ ဗဟုပုတ္တေ စေတိယေ။ ဣဓေဝ ဝေသာလိယံ ဝိဟရာမိ သာရန္ဒဒေ စေတိယေ။ ဣဒါနေဝ ခေါ တာဟံ၊ အာနန္ဒ၊ အဇ္ဇ စာပါလေ စေတိယေ အာမန္တေသိ - ‘ရမဏီယာ၊ အာနန္ဒ၊ ဝေသာလီ၊ ရမဏီယံ ဥဒေနံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဂေါတမကံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သတ္တမ္မံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ ဗဟုပုတ္တံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ သာရန္ဒဒံ စေတိယံ၊ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။ ယဿ ကဿစိ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ။ တထာဂတဿ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ ဗဟုလိကတာ ယာနိကတာ ဝတ္ထုကတာ အနုဋ္ဌိတာ ပရိစိတာ သုသမာရဒ္ဓါ၊ သော အာကင်္ခမာနော၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ'တိ။ ဧဝမိ ခေါ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတေန ဩဠာရိကေ နိမိတ္တေ ကယိရမာနေ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယိရမာနေ နာသက္ခိ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ န တထာဂတံ ယာစိ - 'တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပံ၊ တိဋ္ဌတု သုဂတော ကပ္ပံ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္ပိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ သစေ တံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတံ ယာစေယျာသိ၊ ဒွေဝ တေ ဝါစာ တထာဂတော ပဋိက္ခိပေယျ၊ အထ တတိယကံ အဓိဝါသေယျ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ၊ တုယေဝေတံ ဒုက္ကဋ်၊ တုယေဝေတံ အပရဒ္ဓံ။

၁၈၃. “နန ဧတံ [ဧဝံ (သျှာ. ပိ.)]၊ အာနန္ဒ၊ မယာ ပဋိကစ္စေဝ [ပဋိကစ္စေဝ (သီ. ပိ.)] အက္ခာတံ - ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ။ တံ ကုတေတ္ထံ , အာနန္ဒ၊ လတ္တာ၊ ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကမမ္ပံ၊ တံ ဝတ မာ ပလုဇ္ဇိတိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ’။ ယံ ခေါ ပနေတံ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတေန စတ္တံ ဝန္တံ မုတ္တံ ပဟိနံ ပဋိနိဿဋ် ဩဿဋ္ဌော အာယုသင်္ခါရော၊ ဧကံသေန ဝါစာ ဘာသိတာ - ‘န စိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစ္စယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ’တိ။ တဉ္စ [တံ ဝစနံ (သီ.)] တထာဂတော ဇီဝိတဟေတု ပုန ပစ္စာဂမိဿတိတိ [ပစ္စာဂမိဿတိတိ (သျှာ. က.)] နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ အာယာမာနန္ဒ၊ ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ တေနုပသင်္ခမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မတာ အာနန္ဒေန သဒ္ဓိံ ယေန မဟာဝနံ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ တေနပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ - “ဂစ္ဆ တံ, အာနန္ဒ, ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ, တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေဟိ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိဿတော ယာဝတိကာ ဘိက္ခု ဝေသာလိံ ဥပနိဿာယ ဝိဟရန္တိ, တေ သဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ သန္နိပါတေတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတော ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “သန္နိပတိတော, ဘန္တေ, ဘိက္ခုသံဃော, ယဿဒါနိ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ ကာလံ မညတိ”တိ။

၁၈၄. အထ ခေါ ဘဂဝါ ယေနပဋ္ဌာနသာလာ တေနပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသဇ္ဇ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “တသ္မာတိဟ, ဘိက္ခဝေ, ယေ တေ မယာ ဓမ္မာ အဘိညာ ဒေသိတာ, တေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလီကာတဗ္ဗာ, ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ, တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ။ ကတမေ စ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ, ယေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလီကာတဗ္ဗာ, ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ, တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာ နံ။ သေယျထိဒံ - စတ္တာရော သတိပဋ္ဌာနာ စတ္တာရော သမ္ပပ္ပဓာနာ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ပဉ္စိန္ဒြိယာနိ ပဉ္စ ဗလာနိ သတ္တ ဗောဇ္ဈင်္ဂါ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ။ ဣမေ ခေါ တေ, ဘိက္ခဝေ, ဓမ္မာ မယာ အဘိညာ ဒေသိတာ, ယေ ဝေါ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ အာသေဝိတဗ္ဗာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဗဟုလီကာ တဗ္ဗာ, ယထယိဒံ ဗြဟ္မစရိယံ အဒ္ဓနိယံ အဿ စိရဋ္ဌိတိကံ, တဒဿ ဗဟုဇနဟိတာယ ဗဟုဇနသုခါယ လောကာနုကမ္မိယ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခါယ ဒေဝမနုဿာနံ”န္တိ။

၁၈၅. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ဟန္တဒါနိ, ဘိက္ခဝေ, အာမန္တယာမိ ဝေါ, ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ, အပ္ပမာဒေန သမ္မိဒေထ။ နစိရံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ ဣတော တိဏ္ဍံ မာသာနံ အစွယေန တထာဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ, ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ [ဣတော ပရံ သျာမပေါတ္ထကေ ဧဝံပိ ပါဠော ဒိဿတိ - ဒဟရာပိ စ ယေ ဝုဒ္ဓါ, ယေ ဗာလာ ယေ စ ပဏ္ဍိတာ။ အဗျာစေဝ ဒလိဒ္ဓါ စ, သဗ္ဗေ မစ္စုပရာယနာ။ ယထာပိ ကုမ္ဘကာရဿ, ကတံ မတ္တိကဘာဇနံ။ ခုဒ္ဒကဉ္စ မဟန္တဉ္စ, ယဉ္စ ပက္ကံ ယဉ္စ အာမကံ။ သဗ္ဗံ ဘောဒပရိယန္တံ, ဧဝံ မစ္စာန ဇီဝိတံ။ အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ]။ -

“ပရိပက္ခော ဝယော မယံ၊ ပရိတ္တံ မမ ဇီဝိတံ။
ပဟာယ ဝေါ ဂမိဿာမိ၊ ကတံ မေ သရဏမတ္တနော။
“အပ္ပမတ္တာ သတိမန္တော၊ သုသီလာ ဟောထ ဘိက္ခဝေါ။
သုသမာဟိတသင်္ကပ္ပိ၊ သစိတ္တမနုရက္ခထ။

“ယော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အပ္ပမတ္တော ဝိဟဿတိ။
ပဟာယ ဇာတိသံသာရံ၊ ဒုက္ခဿန္တိ ကရိဿတိ”တိ [ဝိဟရိဿတိ (သျှာ.)၊ ဝိဟေဿတိ (သိ.)]။

တတိယော ဘာဏဝါရော။

နာဂါပလောကိတံ

၁၈၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ ဝေသာလိံ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသိ။ ဝေသာလိယံ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ ပစ္စာဘတ္တံ ပိဏ္ဍပါတပုဋ်ဏ္ဍန္တော နာဂါပလောကိတံ ဝေသာလိံ အပလောကေတွာ အာယသ္မန္တိ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “ဣဒံ ပစ္စိမကံ၊ အာနန္တံ၊ တထာဂတဿ ဝေသာလိယာ ဒဿနံ ဘဝိဿတိ။ အာယာမာနန္တံ၊ ယေန ဘဏ္ဍဂါမော [ဘဏ္ဍဂါမော (က.)] တေနုပသကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဘဏ္ဍဂါမော တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍဂါမေ ဝိဟရတိ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “စတုန္တံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဓမ္မာနံ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမဉ္ဇေဝ တုမှာကဉ္စ။ ကတမေသံ စတုန္တံ? အရိယဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သီလဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမံ စေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သမာဓိဿ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမံ စေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပညာယ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမံ စေဝ တုမှာကဉ္စ။ အရိယာယ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဝိမုတ္တိယာ အနနုဗောဓာ အပ္ပဋ္ဌိဝေဓာ ဧဝမိဒံ ဒီဃမဒ္ဓါနံ သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ မမံ စေဝ တုမှာကဉ္စ။ တယိဒံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အရိယံ သီလံ အနုဗုဒ္ဓံ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ အရိယော သမာဓိအနုဗုဒ္ဓေါပဋိဝိဒ္ဓေါ၊ အရိယာ ပညာ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ အရိယာ ဝိမုတ္တိ အနုဗုဒ္ဓါ ပဋိဝိဒ္ဓါ၊ ဉ္စန္ဒိန္ဒာ ဘဝတဏှာ၊ ခိဏာ ဘဝနေတ္တိ၊ နတ္တိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါ”တိ။ ဣဒမဝေါစ ဘဂဝါ၊ ဣဒံ ဝတွာန သုဂတော အထာပရံ ဧတဒဝေါစ သတ္တာ -

“သီလံ သမာဓိ ပညာ စ၊ ဝိမုတ္တိ စ အနုတ္တရာ။
အနုဗုဒ္ဓါ ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဂေါတမေန ယသသိနာ။
“ဣတိ ဗုဒ္ဓေါအဘိညာယ၊ ဓမ္မမက္ခာသိ ဘိက္ခုနံ။
ဒုက္ခဿန္တိကရော သတ္တာ၊ စက္ခုမာ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။

တတြာပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍဂါမေ ဝိဟရန္တော ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ၊ ဣတိ သမာဓိ၊ ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိ မဟပ္ပလောဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလောဟောတိ မဟာနိသံသော။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ၊ သေယျထိဒံ - ကာမာသဝါ၊ ဘဝါသဝါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

စတုမဟာပဒေသကထာ

၁၈၇. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘဏ္ဍာဂါမေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေ သိ - “အာယာမာနန္တံ၊ ယေန ဟတ္ထိဂါမော၊ ယေန အဗ္ဗဂါမော၊ ယေန ဇေယျဂါမော၊ ယေန ဘောဂန ဂရံ တေနုပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဘောဂနဂရံ တဒဝသရိ။ တတြ သုဒံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရတိ အာနန္တေ [သာနန္တရေ (က.)] စေတိယေ။ တတြ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “စတ္တာရောမေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ မဟာပဒေသေ ဒေသေဿာမိ၊ တံ သုဏာထ၊ သာဓုကံ မနသိကရောထ၊ ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ တေ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပစ္စဿောသုံ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

၁၈၈. “ဣဓ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ - ‘သမ္မုခါ မေတံ၊ အာဂုသော၊ ဘဂဝတော သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ။ တဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒပျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ [ဩတာရေတဗ္ဗာနိ]၊ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ [ဩတာရိယမာနာနိ] ဝိနယေ သန္တဿိယ မာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ [ဩတရန္တိ (သီ. ပိ. အ. နိ. ၄.၁၈၀)]၊ န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ၊ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော ဒုဂ္ဂဟိတံ’ န္တိ။ ဣတိဟေတံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဆဇ္ဇေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ၊ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ၊ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော သုဂ္ဂဟိတံ’န္တိ။ ဣဒံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ပဌမံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

“ဣဓ ပန၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ - ‘အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သံဃော ဝိဟရတိ သထေရော သပါမောက္ခေ။ တဿ မေ သံဃဿ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ။ တဿ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒပျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယ မာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ၊ န စ ဝိနယေ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ၊ ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; တဿ စ သံဃဿ ဒုဂ္ဂဟိတံ’န္တိ။ ဣတိဟေတံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဆဇ္ဇေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယ မာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ ဝိနယေ စ သန္တိဿန္တိ၊ နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ၊ ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; တဿ စ သံဃဿ သုဂ္ဂဟိတံ’န္တိ။ ဣဒံ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဒုတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေ ယျာထ။

“ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ - ‘အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ သမ္မဟုလာ ထေရာ ဘိက္ခု ဝိဟရန္တိ ဗဟုဿုတာ အာဂတာဂမာ ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ။ တေသံ မေ ထေရာနံ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ။ တဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ။ပေ။ န စ ဝိနယေ သန္နိဿန္တိ, နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ, ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; တေသဉ္စ ထေရာနံ ဒုဂ္ဂဟိတ’န္တိ။ ဣတိဟေတံ, ဘိက္ခဝေ, ဆဇ္ဇေယျာထ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ။ပေ။ ဝိနယေ စ သန္နိဿန္တိ, နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ, ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; တေသဉ္စ ထေရာနံ သုဂ္ဂဟိတ’န္တိ။ ဣဒံ, ဘိက္ခဝေ, တတိယံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။

“ဣဓ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခု ဧဝံ ဝဒေယျ - ‘အမုကသ္မိံ နာမ အာဝါသေ ဧကော ထေရာ ဘိက္ခု ဝိဟရတိ ဗဟုဿုတော အာဂတာဂမော ဓမ္မဓရာ ဝိနယဓရာ မာတိကာဓရာ။ တဿ မေ ထေရဿ သမ္မုခါ သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ - အယံ ဓမ္မော အယံ ဝိနယော ဣဒံ သတ္ထုသာသန’န္တိ။ တဿ, ဘိက္ခဝေ, ဘိက္ခုနော ဘာသိတံ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ နပုဋိက္ကောသိတဗ္ဗံ။ အနဘိနန္ဒိတွာ အပုဋိက္ကောသိတွာ တာနိ ပဒပျဉ္ဇနာနိ သာဓုကံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုတ္တေ ဩသာရိတဗ္ဗာ နိ, ဝိနယေ သန္တဿေတဗ္ဗာနိ။ တာနိ စေ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိ, န စ ဝိနယေ သန္နိဿန္တိ, နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ, ဣဒံ န စေဝ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; တဿ စ ထေရဿ ဒုဂ္ဂဟိတ’န္တိ။ ဣတိဟေတံ, ဘိက္ခဝေ, ဆဇ္ဇေယျာထ။ တာနိ စ သုတ္တေ ဩသာရိယမာနာနိ ဝိနယေ သန္တဿိယမာနာနိ သုတ္တေ စေဝ ဩသရန္တိ, ဝိနယေ စ သန္နိဿန္တိ, နိဋ္ဌမေတ္ထ ဂန္တဗ္ဗံ - ‘အဒ္ဓါ, ဣဒံ တဿ ဘဂဝတော ဝစနံ; တဿ စ ထေရဿ သုဂ္ဂဟိတ’န္တိ။ ဣဒံ, ဘိက္ခဝေ, စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထ။ ဣမေ ခေါ, ဘိက္ခဝေ, စတ္တာရော မဟာပဒေသေ ဓာရေယျာထာ”တိ။

တကြပိ သုဒံ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ဝိဟရန္တော အာနန္ဒေ စေတိယေ ဧတဒေဝ ဗဟုလံ ဘိက္ခုနံ ဓမ္မိံ ကထံ ကရောတိ - “ဣတိ သီလံ, ဣတိ သမာဓိံ, ဣတိ ပညာ။ သီလပရိဘာဝိတော သမာဓိံ မဟပ္ပလော ဟောတိ မဟာနိသံသော။ သမာဓိပရိဘာဝိတာ ပညာ မဟပ္ပလာ ဟောတိ မဟာနိသံသာ။ ပညာပရိဘာဝိတံ စိတ္တံ သမ္မဒေဝ အာသဝေဟိ ဝိမုစ္စတိ, သေယျထိဒံ - ကာမာ သဝါ, ဘဝါသဝါ, အဝိဇ္ဇာသဝါ”တိ။

ကမ္မာရပုတ္တစုန္ဒဝတ္ထု

၁၈၉. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘောဂနဂရေ ယထာဘိရန္တံ ဝိဟရိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တ, ယေန ပါဝါ တေနပသကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ပါဝါ တဒဝသရိ။ တကြ သုဒံ ဘဂဝါ ပါဝါယံ ဝိဟရတိ စုန္တဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ အမ္မဝနေ။ အသောသိ ခေါ စုန္တော ကမ္မာရပုတ္တော - “ဘဂဝါ ကိရ ပါဝံ အနုပ္ပတ္တော, ပါဝါယံ ဝိဟရတိ မယံ

အမွှာဝနေ”တိ။ အထ ခေါ် စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ် စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ် စုန္ဒော ကမ္မာရ ပုတ္တော ဘဂဝတာ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿိတော သမာဒပိတော သမုတ္တေဇိတော သမ္ပဟံသိ တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “အဓိဝါသေတု မေ, ဘန္တေ, ဘဂဝါ သွာတနာယ ဘတ္တံ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံ ယေနာ”တိ။ အဓိဝါသေသိ ဘဂဝါ တုဏှိဘာဝေန။ အထ ခေါ် စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော အဓိဝါသနံ ဝိဒိတွာ ဥဠာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

အထ ခေါ် စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော တဿာ ရတ္တိယာ အစ္စယေန သကေ နိဝေသနေ ပဏီတံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ပဟူတဉ္စ သူကရမဒ္ဓဝံ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေ သိ - “ကာလော, ဘန္တေ, နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တံ”န္တိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရ မာဒါယ သဒ္ဓိံ ဘိက္ခုသံယေန ယေန စုန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ နိဝေသနံ တေနုပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိတွာ ပညတ္တေ အာသနေ နိသီဒိ။ နိသဇ္ဇေ ခေါ် ဘဂဝါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ အာမန္တေသိ - “ယံ တေ, စုန္တံ, သူကရမဒ္ဓဝံ ပဋိယတ္တံ, တေန မံ ပရိဝိသ။ ယံ ပနညံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယတ္တံ, တေန ဘိက္ခုသံယံ ပရိဝိသာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ် စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ယံ အဟောသိ သူကရမဒ္ဓဝံ ပဋိယတ္တံ, တေန ဘဂဝန္တံ ပရိဝိသိ။ ယံ ပနညံ ခါဒနီယံ ဘောဇနီယံ ပဋိယတ္တံ, တေန ဘိက္ခုသံယံ ပရိဝိသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ အာမန္တေသိ - “ယံ တေ, စုန္တံ, သူကရမဒ္ဓဝံ အဝသိဋ္ဌိံ, တံ သောဗ္ဗေ နိခဏာဟိ။ နာဟံ တံ, စုန္တံ, ပဿာမိ သဒေဝကေ လောကေ သမာရကေ သဗြဟ္မကေ သဿမဏဗြာဟ္မဏိယာ ပဇေယ သဒေဝမနုဿာယ, ယဿ တံ ပရိဘုတ္တံ သမ္မာ ပရိဏာမံ ဂစ္ဆေယျ အညတြိ တထာဂတဿာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ် စုန္ဒော ကမ္မာရပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ ယံ အဟောသိ သူကရမဒ္ဓဝံ အဝသိဋ္ဌိံ, တံ သောဗ္ဗေ နိခဏိတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တံ ခေါ် စုန္တံ ကမ္မာရပုတ္တံ ဘဂဝါ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္တဿေတွာ သမာဒပေတွာ သမုတ္တေဇေတွာ သမ္ပဟံသေတွာ ဥဠာယာသနာ ပက္ကာမိ။

၁၉၀. အထ ခေါ် ဘဂဝတော စုန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဘတ္တံ ဘုတ္တာဝိဿ ခရော အာဗာဓေ ဥပ္ပဇ္ဇိ, လောဟိတပက္ခန္တိကာ ပဗာဠာ ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ မာရဏန္တိကာ။ တာ သုဒံ ဘဂဝါ သတော သမ္ပဇာနော အဓိဝါသေသိ အဝိဟညမာနော။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္တံ, ယေန ကုသိနာရာ တေနုပသင်္ကံမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။

စုန္ဒဿ ဘတ္တံ ဘုတ္တိတွာ၊ ကမ္မာရဿာတိ မေ သုတံ။
အာဗာဓံ သမ္ပုသီ ဓိရော၊ ပဗာဠံ မာရဏန္တိကံ။

ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဓဝေန၊ ပျာဓိပ္ပဗာဠော ဥဒပါဒိ သတ္ထုနော။

ဝိရေစမာနော [ဝိရိစ္စမာနော (သီ. သျာ. က.)၊ ဝိရိစ္စမာနော (?)] ဘဂဝါ အဝေစ၊ ဂစ္ဆာမဟံ ကုသိနာရံ နဂရန္တိ။

ပါနီယာဟရဏံ

၁၉၁. အထ ခေါ ဘဂဝါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ ယေန အညတရံ ရုက္ခမူလံ တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “ဣဃံ မေ တံ၊ အာနန္တံ၊ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိံ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိံ၊ အာနန္တံ၊ နိသီဒိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိံ ပညပေသိ။ နိသီဒိ ဘဂဝါ ပညတ္တေ အာသနေ။ နိသဇ္ဇခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “ဣဃံ မေ တံ၊ အာနန္တံ၊ ပါနီယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိံ၊ အာနန္တံ၊ ပိဝိဿာမိ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “ဣဒါနိံ၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စမတ္တာနိံ သကဋသတာနိံ အတိက္ကန္တာနိံ၊ တံ စက္ကစ္ဆိန္တံ ဥဒကံ ပရိတ္တံ လုဋ္ဌိတံ အာဝိလံ သန္တတိ။ အယံ၊ ဘန္တေ၊ ကကုဓာ [ကကုဏာ (သီ. ပိ.)] နဒိ အဝိဒူရေ အစ္စောဒကာ သာတောဒကာ သီတောဒကာ သေတောဒကာ [သေတကာ (သီ.)] သုပုတိတ္တာ ရမဏီယာ။ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပါနီယဉ္စ ပိဝိဿတိ၊ ဂတ္တာနိံ စ သီတီ [သီတံ (သီ. ပိ. က.)] ကရိဿတိ”တိ။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “ဣဃံ မေ တံ၊ အာနန္တံ၊ ပါနီယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိံ၊ အာနန္တံ၊ ပိဝိဿာမိ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “ဣဒါနိံ၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စမတ္တာနိံ သကဋသတာနိံ အတိက္ကန္တာနိံ၊ တံ စက္ကစ္ဆိန္တံ ဥဒကံ ပရိတ္တံ လုဋ္ဌိတံ အာဝိလံ သန္တတိ။ အယံ၊ ဘန္တေ၊ ကကုဓာ နဒိ အဝိဒူရေ အစ္စောဒကာ သာတောဒကာ သီတောဒကာ သေတောဒကာ သုပုတိတ္တာ ရမဏီယာ။ ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပါနီယဉ္စ ပိဝိဿတိ၊ ဂတ္တာနိံ စ သီတီကရိဿတိ”တိ။

တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “ဣဃံ မေ တံ၊ အာနန္တံ၊ ပါနီယံ အာဟရ၊ ပိပါသိတောသ္မိံ၊ အာနန္တံ၊ ပိဝိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ပတ္တံ ဂဟေတွာ ယေန သာ နဒိကာ တေနုပသင်္ကမိံ။ အထ ခေါ သာ နဒိကာ စက္ကစ္ဆိန္တံ ပရိတ္တာ လုဋ္ဌိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ၊ အာယသ္မန္တေ အာနန္တေ ဥပသင်္ကမန္တေ အစ္စာ ဝိပုသန္ဓာ အနာဝိလာ သန္တိတ္ထ [သန္တတိ (သျှာ.)]။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္တသ ဧတဒဟောသိ - “အစ္စရိယံ ဝတ၊ ဘော၊ အပ္ပုတံ ဝတ၊ ဘော၊ တထာဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနုဘာဝတာ။ အယဉ္စိ သာ နဒိကာ စက္ကစ္ဆိန္တံ ပရိတ္တာ လုဋ္ဌိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ မယိ ဥပသင်္ကမန္တေ အစ္စာ ဝိပုသန္ဓာ အနာဝိလာ သန္တတိ”တိ။ ပတ္တေန ပါနီယံ အာဒါယ ယေန ဘဂဝါ တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “အစ္စရိယံ၊ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ၊ ဘန္တေ၊ တထာ ဂတဿ မဟိဒ္ဓိကတာ မဟာနုဘာဝတာ။ ဣဒါနိံ သာ ဘန္တေ နဒိကာ စက္ကစ္ဆိန္တံ ပရိတ္တာ လုဋ္ဌိတာ အာဝိလာ သန္တမာနာ မယိဥပသင်္ကမန္တေ အစ္စာ ဝိပုသန္ဓာ အနာဝိလာ သန္တိတ္ထ။ ပိဝတု ဘဂဝါ ပါနီယံ ပိဝတု သုဂတော ပါနီယ”န္တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ပါနီယံ အပါယိ။

ပုက္ကုသမလ္လပုတ္တဝတ္ထု

၁၉၂. တေန ရောခေါ ပန သမယေန ပုက္ကုသော မလ္လပုတ္တော အာဠာရဿ ကာလာမဿ သာဝကော ကုသိနာရာယ ပါဝံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပုန္နော ဟောတိ။ အဒ္ဓဿ ခေါ ပုက္ကုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသိန္နံ။ ဒိသ္မာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္နော ခေါ ပုက္ကုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “အစ္ဆရိယံ၊ ဘန္တေ၊ အပ္ပတံ၊ ဘန္တေ၊ သန္တေန ဝတ၊ ဘန္တေ၊ ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဘန္တေ၊ အာဠာရော ကာလာမော အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပုန္နော မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အဝိဒူရေ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ ဒိဝါဝိဟာရံ နိသိဒိ။ အထ ခေါ၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အာဠာရံ ကာလာမံ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကမိံသု။ အထ ခေါ၊ ဘန္တေ၊ အညတရော ပုရိသော တဿ သကဋသတ္တဿ [သကဋသတဿ (က.)] ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော အာဂစ္ဆန္တော ယေန အာဠာရော ကာလာမော တေနပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာဠာရံ ကာလာမံ ဧတဒဝေါစ - ‘အပိ၊ ဘန္တေ၊ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ အတိက္ကန္တာနိ အဒ္ဓဿ’တိ? ‘န ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ အဒ္ဓဿ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ သဒ္ဓံ အသောသိ’တိ? ‘န ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ သဒ္ဓံ အသောသိ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ သုတ္တော အဟောသိ’တိ? ‘န ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ သုတ္တော အဟောသိ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ သညီ အဟောသိ’တိ? ‘ဧဝမာဝုသော’တိ။ ‘သော တံ၊ ဘန္တေ၊ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ အဒ္ဓဿ၊ န ပန သဒ္ဓံ အသောသိ; အပိသု [အပိ ဟိ (သိ. သျှာ. ပီ.)] တေ၊ ဘန္တေ၊ သံဃာဋ္ဌိ ရဇေန ဩကိဏ္ဍာ’တိ? ‘ဧဝမာဝုသော’တိ။ အထ ခေါ၊ ဘန္တေ၊ တဿ ပုရိသဿ ဧတဒဟောသိ - ‘အစ္ဆရိယံ ဝတ ဘော၊ အပ္ပတံ ဝတ ဘော၊ သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ယတြ ဟိ နာမ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဓံ သောဿတိ’တိ! အာဠာရေ ကာလာမေ ဥဠာရံ ပသာဒံ ပဝေဒေတွာ ပက္ကာမိ”တိ။

၁၉၃. “တံ ကိံ မညသိ၊ ပုက္ကုသ၊ ကတမံ န ခေါ ဒုက္ကရတရံ ဝါ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရံ ဝါ - ယော ဝါ သညီ သမာနော ဇာဂရော ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ နိဿာယ နိဿာယ အတိက္ကန္တာနိ နေဝ ပသေယျ၊ န ပန သဒ္ဓံ သုဏေယျ; ယော ဝါ သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု [ဝိဇ္ဇုတာသု (သိ. သျှာ. ပီ.)] နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ပသေယျ၊ န ပန သဒ္ဓံ သုဏေယျာ”တိ? “ကိဉ္စိ၊ ဘန္တေ၊ ကရိဿန္တိ ပဉ္စ ဝါ သကဋသတာနိ ဆ ဝါ သကဋသတာနိ သတ္တ ဝါ သကဋသတာနိ အဋ္ဌ ဝါ သကဋသတာနိ နဝ ဝါ သကဋသတာနိ [နဝ ဝါ သကဋသတာနိ ဒသ ဝါ သကဋသတာနိ (သိ.)], သကဋသဟဿံ ဝါ သကဋသတသဟဿံ ဝါ။ အထ ခေါ ဧတဒေဝ ဒုက္ကရတရံ စေဝ ဒုရဘိသမ္ဘဝတရဉ္စ ယော သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ပသေယျ၊ န ပန သဒ္ဓံ သုဏေယျာ”တိ။

“ဧကမိဒါဟံ၊ ပုက္ကဿ၊ သမယံ အာတုမာယံ ဝိဟရာမိ ဘုသာဂါရေ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ အဝိဒူရေ ဘုသာဂါရဿ ဒွေ ကဿကာ ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ [ဗလိဗဒ္ဓါ (သီ. ပီ.)]။ အထ ခေါ၊ ပုက္ကဿ၊ အာတုမာယ မဟာဇနကာယော နိက္ခမိတွာ ယေန တေ ဒွေ ကဿကာ ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ တေနပသင်္ကံမိ။ တေန ခေါ ပနာဟံ၊ ပုက္ကဿ၊ သမယေန ဘုသာဂါရ နိက္ခမိတွာ ဘုသာဂါရဒ္ဓါရေ အပ္ပောကာသေ စင်္ဂမာမိ။ အထ ခေါ၊ ပုက္ကဿ၊ အညတရော ပုရိသော တမှာ မဟာဇနကာယာ ယေနာဟံ တေနပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိ တွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ အဋ္ဌာသိ။ ဧကမန္တံ ဌိတံ ခေါ အဟံ၊ ပုက္ကဿ၊ တံ ပုရိသံ ဧတဒဝေါစံ - ‘ကိံ န ခေါ ဒေသော၊ အာဝုသော၊ မဟာဇနကာယော သန္နိပတိတော’တိ? ‘ဣဒါနိ၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ ဒွေ ကဿကာ ဘာတရော ဟတာ စတ္တာရော စ ဗလိဗဒ္ဓါ။ ဧတ္ထေသော မဟာဇနကာယော သန္နိပတိ တော။ တံ ပန၊ ဘန္တေ၊ ကုဝ အဟောသီ’တိ? ‘ဣဓေဝ ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ အဟောသီ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ အဒ္ဓသာ’တိ? ‘န ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ အဒ္ဓသ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ သဒ္ဓံ အသော သီ’တိ? ‘န ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ သဒ္ဓံ အသောသိ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ သုတ္တော အဟောသီ’တိ? ‘န ခေါ အဟံ၊ အာဝုသော၊ သုတ္တော အဟောသိ’န္တိ။ ‘ကိံ ပန၊ ဘန္တေ၊ သညီ အဟောသီ’တိ? ‘ဧဝမာဝုသော’တိ။ ‘သော တံ၊ ဘန္တေ၊ သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ အဒ္ဓသ၊ န ပန သဒ္ဓံ အသော သီ’တိ? “ဧဝမာဝုသော”တိ?

“အထ ခေါ၊ ပုက္ကဿ၊ ပုရိသဿ ဧတဒဟောသိ - ‘အစ္စရိယံ ဝတ ဘော၊ အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ သန္တေန ဝတ ဘော ပဗ္ဗဇိတာ ဝိဟာရေန ဝိဟရန္တိ။ ယတြ ဟိ နာမ သညီ သမာနော ဇာဂရော ဒေဝေ ဝဿန္တေ ဒေဝေ ဂဠုဂဠာယန္တေ ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု နိစ္ဆရန္တိသု အသနိယာ ဖလန္တိယာ နေဝ ဒက္ခတိ၊ န ပန သဒ္ဓံ သောသတိ’တိ [သုဏိဿတိ (သျှာ.)]။ မယံ ဥဠာရံ ပသာဒံ ပဝေဒေတွာ မံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ပုက္ကဿော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစံ - “ဧသာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ယော မေ အာဠာရေ ကာလာမေ ပသာဒေါ တံ မဟာဝါတေ ဝါ ဩဖုဏာမိ သီဃသောတာယ [သိဃံသော တာယ (က.)] ဝါ နဒိယာ ပဝါဟေမိ။ အဘိက္ကန္တံ၊ ဘန္တေ၊ အဘိက္ကန္တံ၊ ဘန္တေ! သေယျထာပိ၊ ဘန္တေ၊ နိက္ခန္တိတံ ဝါ ဥက္ကုဇေယျ၊ ပဋိစ္စန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ၊ မုဠဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ၊ အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ; ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေက ပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဧသာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ ဥပါသကံ မံ ဘဂဝါ ဓာရေတု အဇ္ဇတဂ္ဂေ ပါဏုပေတံ သရဏံ ဂတ”န္တိ။

၁၉၄. အထ ခေါ ပုက္ကဿော မလ္လပုတ္တော အညတရံ ပုရိသံ အာမန္တေသိ - “ဣဃံ မေ တံ၊ ဘဏေ၊ သိဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ အာဟာရ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ပုရိသော ပုက္ကဿဿ မလ္လပုတ္တဿ ပဋိသုတွာ တံ သိဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ အာဟာရိ [အာဟာရသိ

(က.)။ အထ ခေါ် ပုက္ကုသော မလ္လပုတ္တော တံ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ဥပနာမေသိ - “ဣဒံ၊ ဘန္တေ၊ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ၊ တံ မေ ဘဂဝါ ပဋိဂ္ဂဏှာတု အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာ”တိ။ “တေန ဟိ၊ ပုက္ကုသ၊ ဧကေန မံ အတ္ထာဒေဟိ၊ ဧကေန အာနန္ဒ”န္တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ် ပုက္ကုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ဧကေန ဘဂဝန္တံ အတ္ထာဒေဟိ၊ ဧကေန အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပုက္ကုသံ မလ္လပုတ္တံ ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသေသိ သမာဒပေသိ သမုတ္တေဇေသိ သမ္ပဟံသေသိ။ အထ ခေါ် ပုက္ကုသော မလ္လပုတ္တော ဘဂဝတော ဓမ္မိယာ ကထာယ သန္ဓသိတော သမာဒပိတော သမုတ္တေဇိတော သမ္ပဟံသိတော ဥဋ္ဌာယာသနာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ပက္ကာမိ။

၁၉၅. အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော အစိရပုက္ကန္တေ ပုက္ကုသေ မလ္လပုတ္တော တံ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမေသိ။ တံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတံ ဟတစ္စိကံ ဝိယ [ဝိတစ္စိကံဝိယ (သီ. ပီ.)] ခါယတိ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “အတ္ထရိယံ၊ ဘန္တေ၊ အပ္ပုတံ၊ ဘန္တေ၊ ယာဝ ပရိသုဒ္ဓေါ၊ ဘန္တေ၊ တထာဂတဿ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ဣဒံ၊ ဘန္တေ၊ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ဓာရဏီယံ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတံ ဟတစ္စိကံ ဝိယ ခါယတိ”တိ။ “ဧဝမေတံ၊ အာနန္ဒ၊ ဧဝမေတံ၊ အာနန္ဒ ဒွိသု ကာလေသု အတိဝိယ တထာဂတဿ ကာယော ပရိသုဒ္ဓေါဟောတိ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါတော။ ကတမေသု ဒွိသု? ယဉ္စ၊ အာနန္ဒ၊ ရတ္တိံ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောမိ အဘိသမ္ပုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ ရတ္တိံ အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမေသု ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ဒွိသု ကာလေသု အတိဝိယ တထာဂတဿ ကာယော ပရိသုဒ္ဓေါဟောတိ ဆဝိဝဏ္ဏော ပရိယောဒါ တော။ “အဇ္ဇ ခေါ၊ ပနာနန္ဒ၊ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ ကုသိနာရာယံ ဥပဝတ္တနေ မလ္လာနံ သာလဝနေ အန္တရေ [အန္တရေ (သျှာ.)] ယမကသာလာနံ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ [ဘဝိဿတိတိ (က.)]။ အာယာမာနန္ဒ၊ ယေန ကကုဓာ နဒီ တေနုပသင်္ဂိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စသေသိ။

သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ ယုဂမဋ္ဌံ ပုက္ကုသော အဘိဟာရယိ။
တေန အတ္ထာဒိတော သတ္တာ၊ ဟေမဝဏ္ဏော အသောဘထာတိ။

၁၉၆. အထ ခေါ် ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ကကုဓာ နဒီ တေနုပသင်္ဂိမိ; ဥပသင်္ဂိတွာ ကကုဓံ နဒီ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ နတွာ စ ပိဝိတွာ စ ပစ္စုတ္တရိတွာ ယေန အမ္ပဝနံ တေနုပသင်္ဂိမိ။ ဥပသင်္ဂိတွာ အာယသ္မန္တံ စုန္ဒကံ အာမန္တေသိ - “ဣဗံ မေ တံ၊ စုန္ဒက၊ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိံ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ၊ စုန္ဒက၊ နိပဇ္ဇိဿာမိ”တိ။

“ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ် အာယသ္မာ စုန္ဒကော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ စတုဂ္ဂုဏံ သံဃာဋ္ဌိံ ပညပေသိ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒိ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော ဥဋ္ဌာနသညံ မနသိကရိတွာ။ အာယသ္မာ ပန စုန္ဒကော တတ္ထေဝ ဘဂဝတော ပုရတော နိသီဒိ။

ဂန္ထာန ဗုဒ္ဓေါနဒိကံ ကကုဓံ၊ အတ္ထောဒကံ သာတုဒကံ ဝိပုသန္ဓံ။
ဩဂါဟိ သတ္တာ အင်္ဂါလန္တရူပေါ [သုကိလန္တရူပေါ (သီ. ပီ.)]၊
တထာဂတော အပ္ပဋ္ဌိမော စ [အပ္ပဋ္ဌိမောဓ (ပီ.)] လောကေ။
နှတွာ စ ပိဝိတွာ စုဒတာရိ သတ္တာ [ပိဝိတွာ စုန္ဒကေန၊ ပိဝိတွာ စ ဥတ္တရိ (က.)]၊
ပုရက္ခတော ဘိက္ခုဂဏဿ မဇ္ဈေ။
ဝတ္တာ [သတ္တာ (သီ. သျှ. ပီ.)] ပဝတ္တာ ဘဂဝါ ဣဓ ဓမ္မေ၊ ဥပါဂမိ အမ္မဝနံ မဟေသိ။
အာမန္တယိ စုန္ဒကံ နာမ ဘိက္ခု၊ စတုဂ္ဂုဏံ သန္တရ မေ နိပဇ္ဇိ။
သော စောဒိတော ဘာဝိတတ္ထေန စုန္ဒော၊ စတုဂ္ဂုဏံ သန္တရိ ခိပ္ပမေဝ။
နိပဇ္ဇိ သတ္တာ အင်္ဂါလန္တရူပေါ၊ စုန္ဒောပိ တတ္ထ ပမုခေ [သမုခေ (က.)] နိသီဒိတိ။

၁၉၇. အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “သိယာ ခေါ [ယော ခေါ (က.)]၊
ပနာနန္တံ၊ စုန္ဒဿ ကမ္မာရပုတ္တဿ ကောစိ ဝိပုဋ္ဌိသာရံ ဥပ္ပါဒေယျ - ‘တဿ တေ၊ အာဂုသော စုန္ဒ၊
အလာဘာ တဿ တေ ဒုလ္လဒ္ဓံ၊ ယဿ တေ တထာဂတော ပစ္ဆိမံ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗု
တော’တိ။ စုန္ဒဿ၊ အာနန္တံ၊ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဧဝံ ဝိပုဋ္ဌိသာရော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော - ‘တဿ တေ၊
အာဂုသော စုန္ဒ၊ လာဘာ တဿ တေ သုလဒ္ဓံ၊ ယဿ တေ တထာဂတော ပစ္ဆိမံ ပိဏ္ဍပါတံ
ပရိဘုဉ္ဇိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော။ သမ္မုခါ မေတံ၊ အာဂုသော စုန္ဒ၊ ဘဂဝတော သုတံ သမ္မုခါ ပဋိဂ္ဂဟိတံ
- ဒွေ မေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဖလာ [သမာ သမဖလာ (က.)] သမဝိပါကာ [သမသမဝိပါကာ (သီ.
သျှ. ပီ.)]၊ အတိဝိယ အညေဟိ ပိဏ္ဍပါတေဟိ မဟာပူလတရာ စ မဟာနိသံသတရာ စ။ ကတမေ
ဒွေ? ယဉ္စ ပိဏ္ဍပါတံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ၊ ယဉ္စ
ပိဏ္ဍပါတံပရိဘုဉ္ဇိတွာ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗာယတိ။ ဣမေ
ဒွေ ပိဏ္ဍပါတာ သမသမဖလာ သမဝိပါကာ၊ အတိဝိယ အညေဟိ ပိဏ္ဍပါတေဟိ မဟာပူလတရာ စ
မဟာနိသံသတရာ စ။ အာယုသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္ဒေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊
ဝတ္တသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္ဒေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊ သုခသံဝတ္တနိကံ
အာယသ္မတာ စုန္ဒေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊ ယသသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္ဒေန
ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ၊ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္ဒေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ
ဥပစိတံ၊ အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိကံ အာယသ္မတာ စုန္ဒေန ကမ္မာရပုတ္တေန ကမ္မံ ဥပစိတံ’န္တိ။
စုန္ဒဿ၊ အာနန္တံ၊ ကမ္မာရပုတ္တဿ ဧဝံ ဝိပုဋ္ဌိသာရော ပဋိဝိနေတဗ္ဗော”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ
ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတွာ တာယံ ဝေလာယံ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ -

“ဒဒတော ပုညံ ပဝဗုတိ၊ သံယမတော ဝေရံ န စိယတိ။
ကုသလော စ ဧဟာတိ ပါပကံ၊ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သနိဗ္ဗုတော”တိ။

စတုတ္ထော ဘာဏဝါရော။

ယမကသာလာ

၁၉၈. အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ - “အာယာမာနန္ဒ၊ ယေန ဟိရဉ္ဇဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တီရံ၊ ယေန ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ တေနပသင်္ကမိဿာမာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပစ္စဿောသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ယေန ဟိရဉ္ဇဝတိယာ နဒိယာ ပါရိမံ တီရံ၊ ယေန ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ တေနပသင်္ကမိ။ ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ - “ဣဃံ မေ တံ၊ အာနန္ဒ၊ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသိ သင်္ကံ မဇ္ဇကံ ပညပေဟိ၊ ကိလန္တောသ္မိ၊ အာနန္ဒ၊ နိပဇ္ဇိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ အန္တရေန ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသိသင်္ကံ မဇ္ဇကံ ပညပေသိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဒက္ခိဏေန ပဿေန သီဟသေယျံ ကပ္ပေသိ ပါဒေ ပါဒံ အစ္စာဓာယ သတော သမ္ပဇာနော။

တေန ခေါ ပန သမယေန ယမကသာလာ သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လာ ဟောန္တိ အကာလပုပ္ဖေဟိ။ တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ မန္ဒာရဝပုပ္ဖာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပ ကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဏာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိ အန္တလိက္ခေ ဝဇ္ဇန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ သင်္ဂီတာနိ အန္တလိက္ခေ ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။

၁၉၉. အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ အာမန္တေသိ - “သဗ္ဗဖာလိဖုလ္လာ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ယမကသာလာ အကာလပုပ္ဖေဟိ။ တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ မန္ဒာရဝပုပ္ဖာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဏာနိ အန္တလိက္ခာ ပပတန္တိ၊ တာနိ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိ အဇ္ဈောကိရန္တိ အဘိပ္ပကိရန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိ အန္တလိက္ခေ ဝဇ္ဇန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ ဒိဗ္ဗာနိပိ သင်္ဂီတာနိ အန္တလိက္ခေ ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယ။ န ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ဧတ္တာဝတာ တထာဂတော သက္ကတော ဝါ ဟောတိ ဂရုကတော ဝါ မာနိတော ဝါ ပူဇိတော ဝါ အပစိတော ဝါ။ ယော ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ဘိက္ခု ဝါ ဘိက္ခုနီ ဝါ ဥပါသကော ဝါ ဥပါသိကာ ဝါ ဓမ္မာနုဓမ္မ ပုဋိပန္နော ဝိဟရတိ သာမိစိပုဋိပန္နော အနုဓမ္မစာရီ၊ သော တထာဂတံ သက္ကရောတိ ဂရံ ကရောတိ မာနေတိ ပူဇေတိ အပစိယတိ [ဣဒံ ပဒံ သီဿျာဣပေါတ္တကေသု န ဒိဿတိ]၊ ပရမာယ ပူဇာယ။ တသ္မာတိဟာနန္ဒ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဋိပန္နာ ဝိဟရိဿာမ သာမိစိပုဋိ ပန္နာ အနုဓမ္မစာရိနောတိ။ ဧဝံ ဝေါ၊ အာနန္ဒ၊ သိက္ခိတဗ္ဗ”န္တိ။

ဥပဝါဏတ္ထေရော

၂၀၀. တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဘဂဝတော ပုရတော ဌိတော ဟောတိ ဘဂဝန္တံ ဗီဇယမာနော။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေသိ - “အပေဟိ၊ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဓဿ ဧတဒဟောသိ - “အယံ ခေါ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဒီဃရတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝ စရော သမိပစာရီ။ အထ စ ပန ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ - ‘အပေဟိ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ’တိ။ ကော န ခေါ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ - ‘အပေဟိ၊ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ’တိ? အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဓော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - ‘အယံ၊ ဘန္တေ၊ အာယသ္မာ ဥပဝါဏော ဒီဃရတ္တံ ဘဂဝတော ဥပဋ္ဌာကော သန္တိကာဝစရော သမိပစာရီ။ အထ စ ပန ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ - “အပေဟိ၊ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ”တိ။ ကော န ခေါ၊ ဘန္တေ၊ ဟေတု၊ ကော ပစ္စယော၊ ယံ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ ဥပဝါဏံ အပသာရေတိ - “အပေဟိ၊ ဘိက္ခု၊ မာ မေ ပုရတော အဋ္ဌာသိ”တိ? “ယေဘုယျေန၊ အာနန္ဓ၊ ဒသသု လောကဓာတူသု ဒေဝတာ သန္တိပတိတာ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ ယာဝတာ၊ အာနန္ဓ၊ ကုသိနာရာ ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ သမန္တတော ဒွါဒသ ယောဇနာနိ၊ နတ္ထိ သော ပဒေသော ဝါလဂ္ဂကောဠိနိတုဒနမတ္တာပိ မဟေသက္ခာဟိ ဒေဝတာဟိ အပ္ပုဋ္ဌော။ ဒေဝတာ၊ အာနန္ဓ၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ - ‘ဒူရာ စ ဝတမှ အာဂတာ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ ကဒါစိ ကရဟစိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပုဋ္ဌန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အယဉ္စ မဟေသက္ခေါ ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပုရတော ဌိတော ဩဝါရေန္တော၊ န မယံ လဘာမ ပစ္စိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ”တိ။

၂၀၁. “ကထံဘူတာ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ဒေဝတာ မနသိကရောတိ”တိ [မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ. က.)]? “သန္တာနန္ဓ၊ ဒေဝတာ အာကာသေ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယုကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ [ဆိန္နုပါဒိဝိယ ပပတန္တိ (သျှာ.)]၊ အာဝဠန္တိ၊ ဝိဝဠန္တိ - ‘အတိခိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိခိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိခိပ္ပံ စက္ခံ [စက္ခု မာ (သျှာ. က.)] လောကေ အန္တရဓံအာယိဿတိ’တိ။

“သန္တာနန္ဓ၊ ဒေဝတာ ပထဝိယံ ပထဝီသညိနိယော ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဠန္တိ၊ ဝိဝဠန္တိ - ‘အတိခိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိခိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ အတိခိပ္ပံ စက္ခံ လောကေ အန္တရဓံအာယိဿတိ’”တိ။

“ယာ ပန တာ ဒေဝတာ ဝီတရာဂါ၊ တာ သတာ သမ္ပဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ - ‘အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဟ္တာ’တိ။

စတုသံဝေဇနီယဌာနာနိ

၂၀၂. “ပုဗ္ဗေ, ဘန္တေ, ဒိသာသု ဝဿံ ဝုဋ္ဌာ [ဝဿံဝုဋ္ဌာ (သီ. သျှာ. ကံ. ပီ.)] ဘိက္ခု အာဂစ္ဆန္တိ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ တေ မယံ လဘာမ မနောဘာဝနီယေ ဘိက္ခု ဒဿနာယ, လဘာမ ပယိရုပါသနာယ။ ဘဂဝတော ပန မယံ, ဘန္တေ, အစ္စယေန န လဘိဿာမ မနောဘာဝနီယေ ဘိက္ခု ဒဿနာယ, န လဘိဿာမ ပယိရုပါသနာယာ”တိ။

“စတ္တာရိမာနိ, အာနန္ဒ, သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီယာနိ ဌာနာနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ? ‘ဣဓ တထာဂတော ဇာတော’တိ, အာနန္ဒ, သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ‘ဣဓ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိ, အာနန္ဒ, သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ‘ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ’န္တိ, အာနန္ဒ, သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ‘ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော’တိ, အာနန္ဒ, သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယံ သံဝေဇနီယံ ဌာနံ။ ဣမာနိ ခေါ, အာနန္ဒ, စတ္တာရိ သဒ္ဓဿ ကုလပုတ္တဿ ဒဿနီယာနိ သံဝေဇနီ ယာနိ ဌာနာနိ။

“အာဂမိဿန္တိ ခေါ, အာနန္ဒ, သဒ္ဓါ ဘိက္ခု ဘိက္ခုနိယော ဥပါသကာ ဥပါသိကာယော - ‘ဣဓ တထာဂတော ဇာတော’တိပိ, ‘ဣဓ တထာဂတော အနုတ္တရံ သမ္မာသမ္မောဓိံ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ’တိပိ, ‘ဣဓ တထာဂတေန အနုတ္တရံ ဓမ္မစက္ကံ ပဝတ္တိတ’န္တိပိ, ‘ဣဓ တထာဂတော အနုပါဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ ပရိနိဗ္ဗုတော’တိပိ။ ယေ ဟိ ဧကစိ, အာနန္ဒ, စေတိယစာရိကံ အာဟိဏ္ဏန္တာ ပသန္တစိတ္တာ ကာလကံရိဿန္တိ, သဗ္ဗေ တေ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ”တိ။

အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာ

၂၀၃. “ကထံ မယံ, ဘန္တေ, မာတုဂါမေ ပဋိပဇ္ဇာမာ”တိ? “အဒဿနံ, အာနန္ဒာ”တိ။ “ဒဿနေ, ဘဂဝါ, သတိံ ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ? “အနာလာပေါ, အာနန္ဒာ”တိ။ “အာလပန္တေန ပန, ဘန္တေ, ကထံ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ? “သတိံ, အာနန္ဒ, ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ”တိ။

၂၀၄. “ကထံ မယံ, ဘန္တေ, တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇာမာ”တိ? “အဗျာဝဋ္ဌာ တုမေ, အာနန္ဒ, ဟောထ တထာဂတဿ သရီရပူဇာယ။ ဣဗံ တုမေ, အာနန္ဒ, သာရတ္ထေ ဃဋ္ဌထ အနုယုဋ္ဌထ [သဒတ္ထေ အနုယုဋ္ဌထ (သီ. သျှာ.), သဒတ္ထံ အနုယုဋ္ဌထ (ပီ.), သာရတ္ထေ အနုယုဋ္ဌထ (က.)], သာရတ္ထေ အပ္ပမတ္တာ အာတာပိနော ပဟိတတ္တာ ဝိဟရထ။ သန္တာနန္ဒ, ခတ္တိယပဏ္ဍိတာပိ ပြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာပိ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာပိ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ, တေ တထာဂတဿ သရီရပူဇံ ကရိဿန္တိ”တိ။

၂၀၅. “ကထံ ပန, ဘန္တေ, တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ? “ယထာ ခေါ, အာနန္ဒ, ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိန္တိ, ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ။ “ကထံ ပန,

ဘန္တေ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ”တိ? “ရညော၊ အာနန္ဒ၊ စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပိသေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပိသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ။ ဧတေနပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ [သရီရေ (သျှာ. က.)] ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဇ္ဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ ဈာပေန္တိ။ စာတုမဟာပထေ [စာတုမဟာပထေ (သီ. သျှာ. ကံ. ပီ.)] ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ထူပံ ကရေန္တိ။ ဧဝံ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ယထာ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။ စာတုမဟာပထေ တထာဂတဿ ထူပေါ ကာတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယေ မာလံ ဝါ ဂန္ဓံ ဝါ စုဏ္ဏကံ [ဝဏ္ဏကံ (သီ. ပီ.)] ဝါ အာရောပေဿန္တိ ဝါ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ စိတ္တံ ဝါ ပသာဒေဿန္တိ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယ။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလော

၂၀၆. “စတ္တာရောမေ၊ အာနန္ဒ၊ ထူပါရဟာ။ ကတမေ စတ္တာရော? တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါထူပါရဟော၊ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါထူပါရဟော၊ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော၊ ရာဇော စက္ကဝတ္တိ [စက္ကဝတ္တိ (သျှာ. က.)] ထူပါရဟောတိ။

“ကိဉ္စာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါထူပါရဟော? ‘အယံ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထူပေါ’တိ၊ အာနန္ဒ၊ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ။ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတော အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါထူပါရဟော။

“ကိဉ္စာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါထူပါရဟော? ‘အယံ တဿ ဘဂဝတော ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓဿ ထူပေါ’တိ၊ အာနန္ဒ၊ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ။ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓေါထူပါရဟော။

“ကိဉ္စာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော? ‘အယံ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ သာဝကဿ ထူပေါ’တိ အာနန္ဒ၊ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ။ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ တထာဂတဿ သာဝကော ထူပါရဟော။

“ကိဉ္စာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ ပဋိစ္စ ရာဇော စက္ကဝတ္တိ ထူပါရဟော? ‘အယံ တဿ ဓမ္မိကဿ ဓမ္မရညော ထူပေါ’တိ၊ အာနန္ဒ၊ ဗဟုဇနာ စိတ္တံ ပသာဒေန္တိ။ တေ တတ္ထ စိတ္တံ ပသာဒေတွာ ကာယဿ ဘေဒါ ပရံ မရဏာ သုဂတိံ သဂ္ဂံ လောကံ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ ဣဒံ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ အတ္ထဝသံ

ပဋိစ္စ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိ ထူပါရဟော။ ဣမေ ခေါ၊ အာနန္ဒ စတ္တာရော ထူပါရဟာ”တိ။

အာနန္ဒအတ္ထရိယမေဓော

၂၀၇. အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ္ဗိတွာ ရောဒမာနေော အဋ္ဌာသိ - “အဟဉ္စ ဝတမိ သေခေါ သကရဏီယော၊ သတ္ထု စ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ယော မမ အနုကမ္မကော”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ကဟံ န ခေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အာနန္ဒော”တိ? “ဧသော၊ ဘန္တေ၊ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဝိဟာရံ ပဝိသိတွာ ကပိသီသံ အာလမ္ဗိတွာ ရောဒမာနေော ဌိတော - ‘အဟဉ္စ ဝတမိ သေခေါ သကရဏီယော၊ သတ္ထု စ မေ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ၊ ယော မမ အနုကမ္မကော’”တိ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ အညတရံ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ဧဟိ တံ၊ ဘိက္ခု၊ မမ ဝစနေန အာနန္ဒ အာမန္တေဟိ - ‘သတ္တာ တံ၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ အာမန္တေဟိ’”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ သော ဘိက္ခု ဘဂဝတော ပဋိဿုတွာ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေစ - “သတ္တာ တံ၊ အာဝုသော အာနန္ဒ၊ အာမန္တေဟိ”တိ။ “ဧဝမာဝုသော”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော တဿ ဘိက္ခုနေော ပဋိဿုတွာ ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝန္တံ အဘိဝါဒေတွာ ဧကမန္တံ နိသိဒိ။ ဧကမန္တံ နိသိန္တံ ခေါ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဘဂဝါ ဧတဒဝေစ - “အလံ၊ အာနန္ဒ၊ မာ သောစိ မာ ပရိဒေဝိ၊ နန ဧတံ၊ အာနန္ဒ၊ မယာ ပဋိကစ္စေဝ အက္ခာတံ - ‘သဗ္ဗ ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’; တံ ကုတေတ္ထ၊ အာနန္ဒ၊ လဗ္ဗာ။ ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ တထာဂတဿာပိ သရိရံ မာ ပလုဇ္ဇိ’တိ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဒီဃရတ္တံ ခေါ တေ၊ အာနန္ဒ၊ တထာဂတော ပစ္စုပ္ပန်တော မေတ္တေန ကာယကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန၊ မေတ္တေန ဝစီကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန၊ မေတ္တေန မနောကမ္မေန ဟိတေန သုခေန အဒ္ဓယေန အပ္ပမာဏေန။ ကတပုညောသိ တံ၊ အာနန္ဒ၊ ပဓာနမနုယုဉ္စ၊ ခိပံ ဟောဟိသိ အနာသဝေါ”တိ။

၂၀၈. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ယေပိ တေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အဟေသံ အတီတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ဗိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတပ္ပရမာယေဝ ဥပဋ္ဌာကာ အဟေသံ၊ သေယျထာပိ မယံ အာနန္ဒော။ ယေပိ တေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘဝိဿန္တိ အနာဂတမဒ္ဓါနံ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တေသမ္ဗိ ဘဂဝန္တာနံ ဧတပ္ပရမာယေဝ ဥပဋ္ဌာကာ ဘဝိဿန္တိ၊ သေယျထာပိ မယံ အာနန္ဒော။ ပဏ္ဍိတော၊ ဘိက္ခဝေ၊ အာနန္ဒော; မေဓာဝီ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အာနန္ဒော။ ဇာနာတိ ‘အယံ ကာလော တထာဂတံဒဿနာယ ဥပသင်္ကမိတုံ ဘိက္ခုနံ၊ အယံ ကာလော ဘိက္ခုနီနံ၊ အယံ ကာလော ဥပါသကာနံ၊ အယံ ကာလော ဥပါသိကာနံ၊ အယံ ကာလော ရညော ရာဇမဟာမတ္တာနံ တိတ္ထိယာနံ တိတ္ထိယသာဝကာနံ’န္တိ။

၂၀၉. “စတ္တာရောမေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အတ္ထရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ [အပ္ပုတဓမ္မာ (သျှာ. က.)] အာနန္ဒော။ ကတမေ စတ္တာရော? သစေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ

ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနိပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုနိပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပါသကပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပါသကပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ၊ အာနန္ဒော၊ ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ စတ္တာရော အစ္စရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။

“စတ္တာရောမေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ အစ္စရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ ရညေ စက္ကဝတ္တိမိ။ ကတမေ စတ္တာရော? သစေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ခတ္တိယပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ခတ္တိယပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ ဘိက္ခဝေ၊ ပြာဟ္မဏပရိသာ။ပေ။ ဂဟပတိပရိသာ။ပေ။ သမဏပရိသာ ရာဇာနံ စက္ကဝတ္တိံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ သမဏပရိသာ ဟောတိ၊ အထ ခေါ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိံ တုဏှိ ဟောတိ။ ဧဝမေ ခေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ စတ္တာရောမေ အစ္စရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ။ သစေ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ သစေ၊ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုနိပရိသာ။ပေ။ ဥပါသကပရိသာ။ ပေ။ ဥပါသိကာပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဒဿနေန သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ တတြ စေ အာနန္ဒော ဓမ္မံ ဘာသတိ၊ ဘာသိတေနပိ သာ အတ္တမနာ ဟောတိ။ အတိတ္တာဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ ဥပါသိကာပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ ဣမေ ခေါ၊ ဘိက္ခဝေ၊ စတ္တာရော အစ္စရိယာ အပ္ပုတာ ဓမ္မာ အာနန္ဒေ”တိ။

မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ

၂၁၀. ဧဝံ ဝုတ္တေ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “မာ၊ ဘန္တေ၊ ဘဂဝါ ဣမသ္မိံ ခုဒ္ဒကနဂရကေ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ သာခါနဂရကေ ပရိနိဗ္ဗာယိ။ သန္တိ၊ ဘန္တေ၊ အညာနိ

မဟာနဂရာနိ၊ သေယျထိဒံ - စမ္ပါ ရာဇဂဟံ သာဝတ္ထိ သာကေတံ ကောသမ္ပိ ဗာရာဏသီ; ဧတ္ထ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယတု။ ဧတ္ထ ဗဟူ ခတ္တိယမဟာသာလာ၊ ပြာဟ္မဏမဟာသာလာ ဂဟပတိမဟာ သာလာ တထာဂတေ အဘိပ္ပသန္နာ။ တေ တထာဂတဿ သရိရပူဇံ ကရိဿန္တိ”တိ “မာဟေဝံ၊ အာနန္ဒ၊ အဝစ; မာဟေဝံ၊ အာနန္ဒ၊ အဝစ - ‘ခုဒ္ဒကနဂရကံ ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကံ သာခါနဂရက’န္တိ။

“ဘူတပုဗ္ဗံ၊ အာနန္ဒ၊ ရာဇေ မဟာသုဒဿနော နာမ အဟောသိ စက္ကဝတ္တိ ဓမ္မိကော ဓမ္မရာဇေ စာတုရန္တော ဝိဇိတာဝီ ဇနပုဒတ္တာဝရိယပုတ္တော သတ္တရတနသမန္နာဂတော။ ရညော၊ အာနန္ဒ၊ မဟာသုဒဿနဿ အယံ ကုသိနာရာ ကုသာဝတီ နာမ ရာဇေခါနိ အဟောသိ၊ ပုရတ္ထိမေန စ ပစ္ဆိမေန စ ဒွါဒသယောဇနာနိ အာယာမေန; ဥတ္တရေန စ ဒက္ခိဏေန စ သတ္တယောဇနာနိ ဝိတ္တာ ရေန။ ကုသာဝတီ၊ အာနန္ဒ၊ ရာဇေခါနိ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏ မနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ သေယျထာပိ၊ အာနန္ဒ၊ ဒေဝါနံ အာဠကမန္တာ နာမ ရာဇေခါနိ ဣဒ္ဓါ စေဝ ဟောတိ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ သုဘိက္ခာ စ; ဧဝမေဝ ခေါ၊ အာနန္ဒ၊ ကုသာဝတီ ရာဇေခါနိ ဣဒ္ဓါ စေဝ အဟောသိ ဖီတာ စ ဗဟုဇနာ စ အာကိဏ္ဏမနုဿာ စ သုဘိက္ခာ စ။ ကုသာဝတီ၊ အာနန္ဒ၊ ရာဇေခါနိ ဒသဟိ သဒ္ဓေဟိ အဝိဝိတ္တာ အဟောသိ ဒိဝါ စေဝ ရတ္တိဉ္စ၊ သေယျ ထိဒံ - ဟတ္ထိသဒ္ဓေန အဿသဒ္ဓေန ရထသဒ္ဓေန ဘေရိသဒ္ဓေန မုဒိင်္ဂသဒ္ဓေန ဝိဏာသဒ္ဓေန ဂီတသဒ္ဓေန သင်္ခံသဒ္ဓေန သမ္မသဒ္ဓေန ပါဏိတာဠသဒ္ဓေန ‘အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒထာ’တိ ဒသမေန သဒ္ဓေန။

“ဂစ္ဆ တံ၊ အာနန္ဒ၊ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေဟိ - ‘အဇ္ဇ ခေါ၊ ဝါသေဠာ၊ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အဘိက္ကမထ ဝါ သေဠာ၊ အဘိက္ကမထ ဝါသေဠာ။ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ်ဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ - အမှာကဉ္စ နော ဂါမက္ခေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ အဟောသိ၊ န မယံ လဘိမှာ ပစ္ဆိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာ ယာ’”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဘဂဝတော ပဋိသုတွာ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရမာဒါယ အတ္တဒုတိယော ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။

မလ္လာနံ ဝန္တနာ

၂၁၁. တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသိနာရကာ မလ္လာ သန္တာဂါရေ [သန္တာဂါရေ (သီ. သျှာ . ပီ.)] သန္တိပတိတာ ဟောန္တိ ကေနစိဒေဝ ကရဏီယေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ သန္တာဂါရံ တေနုပသင်္ဂမိ; ဥပသင်္ဂမိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေသိ - “အဇ္ဇ ခေါ၊ ဝါသေဠာ၊ ရတ္တိယာ ပစ္ဆိမေ ယာမေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အဘိက္ကမထ ဝါသေဠာ အဘိက္ကမထ ဝါသေဠာ။ မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ်ဋိသာရိနော အဟုဝတ္ထ - ‘အမှာကဉ္စ နော ဂါမက္ခေ တထာဂတဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ အဟောသိ၊ န မယံ လဘိမှာ ပစ္ဆိမေ ကာလေ တထာဂတံ ဒဿနာယာ’”တိ။ ဣဒမာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဝစနံ သုတွာ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏိသာ စ မလ္လပဇာပတိယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ

အပွေကစွေ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ, ဗာဟာ ပဂ္ဂယုကန္တန္တိ, ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ, အာဝဠန္တိ ဝိဝဠန္တိ - ‘အတိသိပုံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ, အတိသိပုံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ, အတိသိပုံ စက္ခုလောကေ အန္တရဗာယိဿတိ’တိ။ အထ ခေါ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏီသာ စ မလ္လပဇာပတိ ယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပိတာ ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကံမိသု။ အထ ခေါ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ ဧတဒဟောသိ - “သစေ ခေါ အဟံ ကောသိနာရကေ မလ္လေ ဧကမေကံ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေဿာမိ, အဝန္တိတော ဘဂဝါ ကောသိနာရကေဟိ မလ္လေဟိ ဘဝိဿတိ, အထာယံ ရတ္တိ ဝိဘာယိဿတိ။ ယံနုနာဟံ ကောသိနာရကေ မလ္လေ ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေယျံ - ‘ဣတ္ထန္နာမော, ဘန္တေ, မလ္လော သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဇော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ကောသိနာရကေ မလ္လေ ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော ဌပေတွာ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေသိ - ‘ဣတ္ထန္နာမော, ဘန္တေ, မလ္လော သပုတ္တော သဘရိယော သပရိသော သာမဇ္ဇော ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္တတိ’”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဧတေန ဥပါယေန ပဌမေန ဝယာမေန ကောသိနာရကေ မလ္လေ ဘဂဝန္တံ ဝန္တာပေသိ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု

၂၁၂. တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဒေါ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကော ကုသိနာရာယံ ပဋိဝသတိ။ အဿောသိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော - “အဇ္ဇေ ကိရ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒဿ ပရိဗ္ဗာဇကဿ ဧတဒဟောသိ - “သုတံ ခေါ ပန မေတံ ပရိဗ္ဗာဇကောနံ ဝုဗ္ဗာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ - ‘ကဒါစိ ကရဟစိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္တိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တော, ဧဝံ ပသန္တော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ, ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ, ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇေယယျ’”န္တိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ, ယေနာယသ္မာ အာနန္ဒော တေနုပသင်္ကံမိ; ဥပသင်္ကံမိတွာ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ ဧတဒဝေါစ - “သုတံ မေတံ, ဘော အာနန္ဒ, ပရိဗ္ဗာဇကောနံ ဝုဗ္ဗာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ - ‘ကဒါစိ ကရဟစိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္တိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇန္တော - ဧဝံ ပသန္တော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေတုံ, ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇေယယျ’”န္တိ။ သာဓာဟံ, ဘော အာနန္ဒ, လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တော အာယသ္မာ အာနန္ဒော သုဘဒ္ဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဧတဒဝေါစ - “အလံ, အာဝုသော သုဘဒ္ဒ, မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိ, ကိလန္တော ဘဂဝါ”တိ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော။ပေ။

တတိယမိခွဲ ခေါ် သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တိ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစ - “သုတံ မေတံ, ဘော အာနန္တံ, ပရိဗ္ဗာဇကောနံ ဝုဗ္ဗာနံ မဟလ္လကာနံ အာစရိယပါစရိယာနံ ဘာသမာနာနံ - ‘ကဒါစိ ကရဟစိ တထာဂတာ လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ’တိ။ အဇ္ဇေဝ ရတ္တိယာ ပစ္စိမေ ယာမေ သမဏဿ ဂေါတမဿ ပရိနိဗ္ဗာနံ ဘဝိဿတိ။ အတ္ထိ စ မေ အယံ ကင်္ခါဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇော - ဧဝံ ပဿန္တော အဟံ သမဏေ ဂေါတမေ, ‘ပဟောတိ မေ သမဏော ဂေါတမော တထာ ဓမ္မံ ဒေသေ တုံ, ယထာဟံ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ ပဇေယျုန္တိ။ သာဓာဟံ, ဘော အာနန္တံ, လဘေယျံ သမဏံ ဂေါတမံ ဒဿနာယာ”တိ။ တတိယမိခွဲ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော သုဘဒ္ဒံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဧတဒဝေါစ - “အလံ, အာဝုသော သုဘဒ္ဒံ, မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိ, ကိလန္တော ဘဂဝါ”တိ။

၂၁၃. အသောသိ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မတော အာနန္တဿ သုဘဒ္ဒေန ပရိဗ္ဗာဇကေန သဒ္ဓိ ဣမံ ကထာသလ္လာပံ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အာယသ္မန္တိ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “အလံ, အာနန္တံ, မာ သုဘဒ္ဓံ ဝါရေသိ, လဘတံ, အာနန္တံ, သုဘဒ္ဒေါ တထာဂတံ ဒဿနာယ။ ယံ ကိဉ္စိ မံ သုဘဒ္ဒေါ ပုစ္ဆိဿ တိ, သဗ္ဗံ တံ အညာပေက္ခေါဝ ပုစ္ဆိဿတိ, နော ဝိဟေသာပေက္ခေါ။ ယံ စဿာဟံ ပုဋ္ဌော ဗျာကရိဿာမိ, တံ ခိပ္ပမေဝ အာဇာနိဿတိ”တိ။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ အာနန္တော သုဘဒ္ဓံ ပရိဗ္ဗာဇကံ ဧတဒဝေါစ - “ဂစ္ဆာဝုသော သုဘဒ္ဒံ, ကရောတိ တေ ဘဂဝါ ဩကာသ”န္တိ။ အထ ခေါ် သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ယေန ဘဂဝါ တေနပသင်္ကမိ; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတာ သဒ္ဓိံ သမ္မောဒိ, သမ္မောဒနိယံ ကထံ သာရဏိယံ ဝီတိသာရေတွာ ဧကမန္တံ နိသီဒိ။ ဧကမန္တံ နိသီန္တော ခေါ် သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “ယေမေ, ဘော ဂေါတမ, သမဏဗြာဟ္မဏာ သံဃိနော ဂဏိနော ဂဏာစရိယာ ဉာတာ ယသသိနော တိတ္ထကရာ သာဓုသမ္မတာ ဗဟုဇနဿ, သေယျထိဒံ - ပူရဏော ကဿပေါ, မက္ခလိ ဂေါသာလော, အဇိတော ကေသကမ္မလော, ပကုဓော ကစ္စာယနော, သဉ္စယော ဗေလဋ္ဌပုတ္တော, နိဂဏ္ဍော နာဋပုတ္တော, သဗ္ဗေတေ သကာယ ပဋိညာယ အပ္ပညိံသု, သဗ္ဗေဝ န အပ္ပညိံသု, ဥဒါဟု ဧကစ္စေ အပ္ပညိံသု, ဧကစ္စေ န အပ္ပညိံသု”တိ? “အလံ, သုဘဒ္ဒံ, တိဋ္ဌတေတံ - ‘သဗ္ဗေတေ သကာယ ပဋိညာယ အပ္ပညိံသု, သဗ္ဗေဝ န အပ္ပညိံသု, ဥဒါဟု ဧကစ္စေ အပ္ပညိံသု, ဧကစ္စေ န အပ္ပညိံသု’တိ။ ဓမ္မံ တေ, သုဘဒ္ဒံ, ဒေသေဿာမိ; တံ သုဏာဟံ သာဓု ကံ မနသိကရောဟံ, ဘာသိဿာမိ”တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ် သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော ပစ္စသောသိ။ ဘဂဝါ ဧတဒဝေါစ -

၂၁၄. “ယသ္မိံ ခေါ်, သုဘဒ္ဒံ, ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ န ဥပလဟ္တတိ, သမဏောပိ တတ္ထ န ဥပလဟ္တတိ။ ဒုတိယောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလဟ္တတိ။ တတိယောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလဟ္တတိ။ စတုတ္ထောပိ တတ္ထ သမဏော န ဥပလဟ္တတိ။ ယသ္မိံ ခေါ်, သုဘဒ္ဒံ, ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဥပလဟ္တတိ, သမဏောပိ တတ္ထ ဥပလဟ္တတိ, ဒုတိယောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလဟ္တတိ, တတိယောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလဟ္တတိ, စတုတ္ထောပိ တတ္ထ သမဏော ဥပလဟ္တတိ။ ဣမသ္မိံ ခေါ်, သုဘဒ္ဒံ, ဓမ္မဝိနယေ အရိယော အဋ္ဌင်္ဂိကော မဂ္ဂေါ ဥပလဟ္တတိ, ဣဓေဝ, သုဘဒ္ဒံ, သမဏော, ဣဓ ဒုတိယော သမဏော, ဣဓ တတိယော သမဏော, ဣဓ စတုတ္ထော သမဏော, သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ [အညေ (ပိ.)]။ ဣမေ စ [ဣဓေဝ

(က.)], သုဘဒ္ဒ, ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျံ, အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာတိ။

“ဧကူနတိံသော ဝယသာ သုဘဒ္ဒ၊ ယံ ပဗ္ဗဇိံ ကိံကုသလာနုဇေသီ။
ဝဿာနိ ပညာသ သမာဓိကာနိ၊ ယတော အဟံ ပဗ္ဗဇိတော သုဘဒ္ဒ။
ဉာယဿ ဓမ္မဿ ပဒေသဝတ္တိ၊ ဣတော ဗဟိဒ္ဓါ သမဏောပိ နတ္ထိ။

“ဒုတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ။ တတိယောပိ သမဏော နတ္ထိ။ စတုတ္ထောပိ သမဏော နတ္ထိ။ သုညာ ပရပွဝါဒါ သမဏောဘိ အညေဟိ။ ဣမေ စ, သုဘဒ္ဒ, ဘိက္ခု သမ္မာ ဝိဟရေယျံ, အသုညော လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာ”တိ။

၂၁၅. ဧဝံ ဝုတ္တေ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေစ - “အဘိက္ကန္တံ, ဘန္တေ, အဘိက္ကန္တံ, ဘန္တေ။ သေယျထာပိ, ဘန္တေ, နိက္ခန္တိတံ ဝါ ဥက္ကုဇေယျ, ပဋိစ္ဆန္တံ ဝါ ဝိဝရေယျ, မုဋ္ဌဿ ဝါ မဂ္ဂံ အာစိက္ခေယျ, အန္ဓကာရေ ဝါ တေလပဇ္ဇောတံ ဓာရေယျ, ‘စက္ခုမန္တော ရူပါနိ ဒက္ခန္တိ’တိ, ဧဝမေဝံ ဘဂဝတာ အနေကပရိယာယေန ဓမ္မော ပကာသိတော။ ဒေသာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ ဓမ္မဉ္စ ဘိက္ခုသံဃဉ္စ။ လဘေယျာဟံ, ဘန္တေ, ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ, လဘေယျံ ဥပသမ္ပဒ”န္တိ။ “ယော ခေါ, သုဘဒ္ဒ, အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကခံတိ ပဗ္ဗဇံ, အာကခံတိ ဥပသမ္ပဒံ, သော စတ္တာရော မာသေ ပရိဝသတိ။ စတုန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု ပဗ္ဗာဇေန ဥပသမ္ပါဒေန ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အပိ စ မေတ္ထ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ ဝိဒိတာ”တိ။ “သစေ, ဘန္တေ, အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ အာကခံန္တာ ပဗ္ဗဇံ အာကခံန္တာ ဥပသမ္ပဒံ စတ္တာရော မာသေ ပရိဝသန္တိ, စတုန္တံ မာသာနံ အစ္စယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု ပဗ္ဗာဇေန ဥပသမ္ပါဒေန ဘိက္ခုဘာဝါယ။ အဟံ စတ္တာရိ ဝဿာနိ ပရိဝသိဿာမိ, စတုန္တံ ဝဿာနံ အစ္စယေန အာရဒ္ဓစိတ္တာ ဘိက္ခု ပဗ္ဗာဇေန ဥပသမ္ပါဒေန ဘိက္ခုဘာဝါယာ”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “တေနဟာနန္တ, သုဘဒ္ဒံ ပဗ္ဗာဇေဟိ” တိ။ “ဧဝံ, ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝတော ပစ္စသေသာသိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေစ - “လာဘာ ဝေ, အာဝုသော အာနန္တ; သုလဒ္ဓိံ ဝေ, အာဝုသော အာနန္တ, ယေ ဧတ္ထ သတ္တု [သတ္တာရာ (သျှာ.)] သမ္မုခါ အန္တေဝါသိကာဘိသေကေန အဘိသိတ္တာ”တိ။ အလတ္ထ ခေါ သုဘဒ္ဒေါ ပရိဗ္ဗာဇကော ဘဂဝတော သန္တိကေ ပဗ္ဗဇံ, အလတ္ထ ဥပသမ္ပဒံ။ အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာယသ္မာ သုဘဒ္ဒေါ ဧကော ဝုပကဋ္ဌော အပုမတ္တော အာတာပိ ပဟိတတ္တော ဝိဟရန္တော နစိရသေဝ - ‘ယဿတ္တာယ ကုလပုတ္တာ သမ္ပဒေဝ အဂါရသ္မာ အနဂါရိယံ ပဗ္ဗဇန္တိ’ တဒနုတ္တရံ ဗြဟ္မစရိယပရိယောသာနံ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ သယံ အဘိညာ သစ္စိကတွာ ဥပသမ္ပဇူ ဝိဟာသိ။ ‘ခိဏာ ဇာတိ, ဝုသိတံ ဗြဟ္မစရိယံ, ကတံ ကရဏီယံ, နာပရံ ဣတ္ထတ္တာယာ’ တိ အပ္ပညာသိ။ အညတရော ခေါ ပနာယသ္မာ သုဘဒ္ဒေါ အရဟတံ အဟောသိ။ သော ဘဂဝတော ပစ္စိမော သက္ခိသာဝကော အဟောသိတိ။

ပဉ္စမော ဘာဏဝါရော။

တထာဂတပစ္စိမဝါစာ

၂၁၆. အထ ခေါ ဘဂဝါ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ - “သိယာ ခေါ ပနာနန္တံ, တုမှာကံ ဧဝမဿ - ‘အတိတသတ္ထုကံ ပါဝစနံ, နတ္ထိ နော သတ္တာ’တိ။ န ခေါ ပနေတံ, အာနန္တံ, ဧဝံ ဒဠုပ္ပံ။ ယော ဝေါ, အာနန္တံ, မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော, သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ။ ယထာ ခေါ ပနာနန္တံ, ဧတရဟိ ဘိက္ခု အညမညံ အာဂုသောဝါဒေန သမုဒါစရန္တိ, န ခေါ မမစ္စယေန ဧဝံ သမုဒါစရိတဗ္ဗံ။ ထေရတရေန, အာနန္တံ, ဘိက္ခုနာ နဝကတရော ဘိက္ခု နာမေန ဝါ ဂေါတ္တေန ဝါ အာဂုသောဝါဒေန ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော။ နဝကတရေန ဘိက္ခုနာ ထေရတရော ဘိက္ခု ‘ဘန္တေ’တိ ဝါ ‘အာယသ္မာ’တိ ဝါ သမုဒါစရိတဗ္ဗော။ အာကင်္ခမာနော, အာနန္တံ, သံဃော မမစ္စယေန ခုဒ္ဒါနုဒုဒ္ဒကာနိ သိက္ခာပဒါနိ သမူဟနတု။ ဆန္ဒဿ, အာနန္တံ, ဘိက္ခုနော မမစ္စယေန ဗြဟ္မဒဏ္ဍော ဒါတဗ္ဗော”တိ။ “ကတမော ပန, ဘန္တေ, ဗြဟ္မဒဏ္ဍော”တိ? “ဆန္တော, အာနန္တံ, ဘိက္ခု ယံ ဣစ္ဆေယျ, တံ ဝဒေယျ။ သော ဘိက္ခုဟိ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော, န ဩဝဒိတဗ္ဗော, န အနုသာသိ တဗ္ဗော” တိ။

၂၁၇. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “သိယာ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ, ပုစ္ဆထ, ဘိက္ခဝေ, မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ - ‘သမ္မုခိဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ, န မယံ သက္ခိမှာ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု” န္တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ ဒုတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ။ ပေ။ တတိယမ္ပိ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “သိယာ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ, ပုစ္ဆထ, ဘိက္ခဝေ, မာ ပစ္ဆာ ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော အဟုဝတ္ထ - ‘သမ္မုခိဘူတော နော သတ္တာ အဟောသိ, န မယံ သက္ခိမှာ ဘဂဝန္တံ သမ္မုခါ ပဋိပုစ္ဆိတု” န္တိ။ တတိယမ္ပိ ခေါ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “သိယာ ခေါ ပန, ဘိက္ခဝေ, သတ္တုဂါရဝေနပိ န ပုစ္ဆေယျာထ။ သဟာယကောပိ, ဘိက္ခဝေ, သဟာယကဿ အာရောစေတူ”တိ။ ဧဝံ ဝုတ္တေ တေ ဘိက္ခု တုဏှိ အဟောသုံ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္တော ဘဂဝန္တံ ဧတဒဝေါစ - “အစ္ဆရိယံ, ဘန္တေ, အပ္ပုတံ, ဘန္တေ, ဧဝံ ပသန္တော အဟံ, ဘန္တေ, ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ, ‘နတ္ထိ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ”တိ။ “ပသာဒါ ခေါ တံ, အာနန္တံ, ဝဒေသိ, ဉာဏမေဝ ဟေတ္ထ, အာနန္တံ, တထာဂတဿ။ နတ္ထိ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ ဧကဘိက္ခုဿာပိ ကင်္ခါ ဝါ ဝိမတိ ဝါ ဗုဒ္ဓေ ဝါ ဓမ္မေ ဝါ သံဃေ ဝါ မဂ္ဂေ ဝါ ပဋိပဒါယ ဝါ။ ဣမေသဉ္စိ, အာနန္တံ, ပဉ္စန္တံ ဘိက္ခုသတာနံ ယော ပစ္စိမကော ဘိက္ခု, သော သောတာပန္နော အဝိနိပါတဓမ္မော နိယတော သမ္မောဓိပရာယဏော” တိ။

၂၁၈. အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “ဟန္တံ ဒါနိ, ဘိက္ခဝေ, အာမန္တယာမိ ဝေါ, ဝယဓမ္မာ သင်္ခါရာ အပ္ပမာဒေန သမ္ပါဒေထာ”တိ။ အယံ တထာဂတဿ ပစ္စိမာ ဝါစာ။

ပရိနိဗ္ဗာန်တကထာ

၂၁၉. အထ ခေါ ဘဂဝါ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကာသာနဉ္စာယ တနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ နေဝသညာနာသညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇိ။

အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစ - “ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ၊ ဘဂဝါ”တိ။ “နာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ သမာပဇ္ဇော”တိ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ သညာဝေဒယိတနိရောဓသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ နေဝသညာနာသညာ ယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ နေဝသညာနာသညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကိဉ္စညာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကိဉ္စညာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ ဝိညာဏဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ အာကာသာနဉ္စာယတနံ သမာပဇ္ဇိ၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတနသမာပတ္တိယာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ပဌမံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ပဌမဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ ဒုတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ ဒုတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ တတိယံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ တတိယဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ စတုတ္ထံ ဈာနံ သမာပဇ္ဇိ၊ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွာ သမနန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိ။

၂၂၀. ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ မဟာဘူမိစာလော အဟောသိ ဘိသနကော သလောမဟံသော။ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ ဖလိသု။ ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ ဗြဟ္မာသဟမ္ပတိ ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ -

“သဗ္ဗေဝ နိက္ခိပိသန္တိ၊ ဘူတာ လောကေ သမုဿယံ။
ယတ္ထ ဧတာဒိသော သတ္တာ၊ လောကေ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလော။
တထာဂတော ဗလပ္ပတ္တော၊ သမ္မုဒ္ဒေါပရိနိဗ္ဗာတော”တိ။

၂၂၁. ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ သက္ကော ဒေဝါနမိန္ဒော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ -
“အနိစ္စာ ဝတ သင်္ခါရာ၊ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တေသံ ဝုပသမော သုခေါ”တိ။

၂၂၂. ပရိနိဗ္ဗာတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါဣမာ ဂါထာယော အဘာသိ -

“နာဟု အသာသပသာသော၊ ငြိတစိတ္တဿ တာဒိနော။
အနေဇော သန္တိမာရဗ္ဗ၊ ယံ ကာလမကရီ မုနိ။
“အသလ္လီနေန စိတ္တေန၊ ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယံ။
ပဇ္ဇောတသေဝ နိဗ္ဗာနံ၊ ဝိမောက္ခေါ စေတသော အဟူ”တိ။

၂၂၃. ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ဣမံ ဂါထံ အဘာသိ -
“တဒါသိ ယံ ဘိသနကံ၊ တဒါသိ လောမဟံသနံ။
သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ၊ သမ္မုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗုတေ”တိ။

၂၂၄. ပရိနိဗ္ဗုတေ ဘဂဝတိ ယေ တေ တတ္ထ ဘိက္ခု အဝီတရာဂါ အပေကစ္စေ ဗာဟာ ပဂ္ဂယု
ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ ဝိဝဋ္ဋန္တိ၊ “အတိသိပုံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပုံ သုဂတော
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပုံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု ဝီတရာဂါ၊ တေ
သတာ သမ္မဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ - “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

၂၂၅. အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “အလံ၊ အာဝုသော၊ မာ သောစိ
တ္ထ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ နန ဇတံ၊ အာဝုသော၊ ဘဂဝတာ ပဋိကစ္စေဝ အက္ခာတံ - ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေ
ဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’။ တံ ကုတေတ္ထ၊ အာဝုသော၊ လဗ္ဘာ။
‘ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ ဝတ မာ ပလုဇ္ဇီ’တိ၊ နေတံဌာနံ ဝိဇ္ဇတိ။ ဒေဝတာ၊
အာဝုသော၊ ဥဇ္ဈာယန္တိ”တိ။ “ကထံဘူတာ ပန၊ ဘန္တေ၊ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါဒေဝတာ မနသိ
ကရောတီ”တိ [ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ ဒေဝတာ မနသိ ကရောန္တိတိ (သျှာ. က.)]?

“သန္တာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဒေဝတာ အာကာသေ ပထဝီသညိနိယော ဧကေသေ ပကိရိယ
ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ ပဂ္ဂယုကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ - ‘အတိသိပုံ ဘဂဝါ
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပုံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပုံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော’တိ။
သန္တာဝုသော အာနန္ဒ၊ ဒေဝတာ ပထဝီယာ ပထဝီသညိနိယော ဧကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ၊ ဗာဟာ
ပဂ္ဂယု ကန္တန္တိ၊ ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဋန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဋန္တိ - ‘အတိသိပုံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပုံ
သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပုံ စက္ခု လောကေ အန္တရဟိတော’တိ။ ယာ ပန တာ ဒေဝတာ
ဝီတရာဂါ၊ တာ သတာ သမ္မဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ - ‘အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ’တိ။ အထ
ခေါ အာယသ္မာ စ အနုရုဒ္ဓေါအာယသ္မာ စ အာနန္ဒော တံ ရတ္တာဝသေသံ ဓမ္မိယာ ကထာယ ဝီတိနာ
မေသုံ။

၂၂၆. အထ ခေါ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါအာယသ္မန္တံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ - “ဂစ္ဆာဝုသော
အာနန္ဒ၊ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေဟိ - ‘ပရိနိဗ္ဗုတော၊
ဝါသေဌာ၊ ဘဂဝါ၊ ယဿဒါနိ ကာလံ မညထာ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘန္တေ”တိ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော
အာယသ္မတော အနုရုဒ္ဓဿ ပဋိဿုတွာ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစီဝရမာဒါယ
အတ္တဒုတိယော ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန ကောသိနာရကာ မလ္လာ သန္တာဂါရေ
သန္တိပတိတာ ဟောန္တိ တေနေဝ ကရဏီယေန။ အထ ခေါ အာယသ္မာ အာနန္ဒော ယေန

ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ သန္ဓာဂါရံ တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိတွာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ အာရောစေသိ - ‘ပရိနိဗ္ဗုတော, ဝါသေဋ္ဌာ, ဘဂဝါ, ယဿဒါနိ ကာလံ မညထာ’တိ။ ဣဒမာယသ္မတော အာနန္ဓဿ ဝစနံ သုတွာ မလ္လာ စ မလ္လပုတ္တာ စ မလ္လသုဏ်သာ စ မလ္လပဇာပတိ ယော စ အဃာဝိနော ဒုမ္မနာ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာ အပေကစေ ကေသေ ပကိရိယ ကန္တန္တိ, ဗာဟာ ပဂ္ဂယုကန္တန္တိ, ဆိန္နုပါတံ ပပတန္တိ, အာဝဋ္ဌန္တိ, ဝိဝဋ္ဌန္တိ - “အတိသိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော, အတိသိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော, အတိသိပ္ပံ စက္ခံ လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။

ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ

၂၂၇. အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ပုရိသေ အာဏာပေသံ - “တေန ဟိ, ဘဏေ, ကုသိနာရာယံ ဂန္ဓမာလဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ သန္နိပါတေထာ”တိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဂန္ဓမာလဉ္စ သဗ္ဗဉ္စ တာဠာဝစရံ ပဉ္စ စ ဒုဿယုဂသတာနိ အာဒါယ ယေန ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သာလဝနံ, ယေန ဘဂဝတော သရီရံ တေနုပသင်္ကမိသု; ဥပသင်္ကမိတွာ ဘဂဝတော သရီရံ နစေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ စေလဝိတာနာနိ ကရောန္တာ မဏ္ဍလမာဠေ ပဋိယာဒေန္တာ ဧကဒိဝသံ ဝီတိနာမေသံ။

အထ ခေါ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဧတဒဟောသိ - “အတိဝိကာလော ခေါ အဇ္ဇ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေတံ, သေ ဒါနိ မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ”တိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ နစေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ စေလဝိတာနာနိ ကရောန္တာ မဏ္ဍလမာဠေ ပဋိယာဒေန္တာ ဒုတိယမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသံ, တတိယမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသံ, စတုတ္ထမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသံ, ပဉ္စမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသံ, ဆဋ္ဌမ္ပိ ဒိဝသံ ဝီတိနာမေသံ။

အထ ခေါ သတ္တမံ ဒိဝသံ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဧတဒဟောသိ - “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ နစေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဗာဟိရေန ဗာဟိရံ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ”တိ။

၂၂၈. တေန ခေါ ပန သမယေန အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ “မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဥစ္စာရေဿာမာ”တိ န သက္ကောန္တိ ဥစ္စာရေတံ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တိ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစံ - “ကော န ခေါ, ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ, ဟေတု ကော ပစ္စယော, ယေနိမေ အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္ထာနိ နိဝတ္ထာ ‘မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဥစ္စာရေဿာမာ’တိ န သက္ကောန္တိ ဥစ္စာရေတု”န္တိ? “အညထာ ခေါ, ဝါသေဋ္ဌာ, တုမှာကံ အဓိပ္ပာယော, အညထာ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယော”တိ။ “ကထံ ပန, ဘန္တေ,

ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယ်”တိ? “တုမှာကံ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဓိပ္ပါယ် - ‘မယံ ဘဂဝတော သရီရံ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဗာဟိရေန ဗာဟိရံ ဒက္ခိဏတော နဂရဿ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ’တိ; ဒေဝတာနံ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဓိပ္ပါယ် - ‘မယံ ဘဂဝတော သရီရံ ဒိဗ္ဗေဟိ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဥတ္တရေန ဥတ္တရံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဥတ္တရေန ဒွါရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတွာ ပုရတ္ထိမေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ ဧတ္ထ ဘဂဝတော သရီရံ ဈာပေဿာမာ’တိ။ “ယထာ၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယ်၊ တထာ ဟောတူ”တိ။

၂၂၉. တေန ခေါ ပန သမယေန ကုသိနာရာ ယာဝ သန္ဓိသမလသံကဋီရာ ဇဏ္ဍုမတ္တေန ဩဓိနာ မန္နာရဝပုပ္ဖေဟိ သန္တတာ [သဏ္ဍိတာ (သျှာ.)] ဟောတိ။ အထ ခေါ ဒေဝတာ စ ကောသိနာရကာ စ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ ဒိဗ္ဗေဟိ စ မာနုသကေဟိ စ နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရောန္တာ ဂရံ ကရောန္တာ မာနေန္တာ ပူဇေန္တာ ဥတ္တရေန ဥတ္တရံ နဂရဿ ဟရိတွာ ဥတ္တရေန ဒွါရေန နဂရံ ပဝေသေတွာ မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတွာ ပုရတ္ထိမေန ဒွါရေန နိက္ခမိတွာ ပုရတ္ထိမတော နဂရဿ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ ဧတ္ထ စ ဘဂဝတော သရီရံ နိက္ခိပိသု။

၂၃၀. အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ ဧတဒဝေါစုံ - “ကထံ မယံ၊ ဘန္တေ အာနန္တံ၊ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇာမာ”တိ? “ယထာ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ”န္တိ။ “ကထံ ပန၊ ဘန္တေ အာနန္တံ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ”တိ? “ရညော၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေန္တိ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေန္တိ။ ဧတေန ဥပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရံ ဈာပေန္တိ။ စာတုမဟာပထေ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ ထူပံ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ယထာ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ ရညော စက္ကဝတ္တိဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ဧဝံ တထာဂတဿ သရီရေ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ။ စာတုမဟာပထေ တထာဂတဿ ထူပေါ ကာတဗ္ဗော။ တတ္ထ ယေ မာလံ ဝါ ဂန္ဓံ ဝါ စုဏ္ဏကံ ဝါ အာရောပေဿန္တိ ဝါ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ စိတ္တံ ဝါ ပသာဒေဿန္တိ၊ တေသံ တံ ဘဝိဿတိ ဒီဃရတ္တံ ဟိတာယ သုခါယာ”တိ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ပုရိသေ အာဏာပေသံ - “တေန ဟိ၊ ဘဏေ၊ မလ္လာနံ ဝိဟတံ ကပ္ပါသံ သန္ဓိပါတေထာ”တိ။

အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရံ အဟတေန ဝတ္ထေန ဝေဋ္ဌေတွာ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေသံ၊ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေန ဝေဋ္ဌေတွာ အဟတေန ဝတ္ထေန

ဝေဋ္ဌေသုံ။ ဧတေန ဥပါယေန ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ ဘဂဝတော သရီရံ ဝေဋ္ဌေတွာ အာယသာယ တေလဒေါဏိယာ ပက္ခိပိတွာ အညိဿာ အာယသာယ ဒေါဏိယာ ပဋိကုဇိတွာ သဗ္ဗဂန္ဓာနံ စိတကံ ကရိတွာ ဘဂဝတော သရီရံ စိတကံ အာရောပေသုံ။

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၂၃၁. တေန ခေါ ပန သမယေန အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ပါဝါယ ကုသိနာရံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပုဇ္ဈော ဟောတိ မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ မဂ္ဂါ ဩက္ကမ္မ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ။ တေန ခေါ ပန သမယေန အညတရော အာဇီဝကော ကုသိနာရာယ မန္ဓာရဝပုပ္ဖံ ဂဟေတွာ ပါဝံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပုဇ္ဈော ဟောတိ။ အဒ္ဓဿာ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ တံ အာဇီဝကံ ဒုရတောဝ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ဒိဿာ တံ အာဇီဝကံ ဧတဒဝေါစ - “အပါဝုသော၊ အမှာကံ သတ္တာရံ ဇာနာသီ”တိ? “အာမာဝုသော၊ ဇာနာမိ၊ အဇ္ဇေ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော သမဏော ဂေါတမော။ တတော မေ ဣဒံ မန္ဓာရဝပုပ္ဖံ ဂဟိတ”န္တိ။ တတ္ထ ယေ တေ ဘိက္ခု အဝီတရာဂါ အပေကဇ္ဇေ ဗာဟာ ပဂ္ဂယုကန္တန္တိ၊ ဆိန္နပါတံ ပပတန္တိ၊ အာဝဋ္ဌန္တိ၊ ဝိဝဋ္ဌန္တိ - “အတိသိပ္ပံ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပ္ပံ သုဂတော ပရိနိဗ္ဗုတော၊ အတိသိပ္ပံ စက္ခုံ လောကေ အန္တရဟိတော”တိ။ ယေ ပန တေ ဘိက္ခု ဝီတရာဂါ၊ တေ သတာ သမ္ပဇာနာ အဓိဝါသေန္တိ - “အနိစ္စာ သင်္ခါရာ၊ တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ”တိ။

၂၃၂. တေန ခေါ ပန သမယေန သုဘဒ္ဓေါ နာမ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော တဿံ ပရိသာယံ နိသိန္ဓော ဟောတိ။ အထ ခေါ သုဘဒ္ဓေါ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗဇိတော တေ ဘိက္ခု ဧတဒဝေါစ - “အလံ၊ အာဝုသော၊ မာ သောစိတ္ထ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ၊ သုမုတ္တာ မယံ တေန မဟာသမဏေန။ ဥပဒ္ဓုတာ စ ဟောမ - ‘ဣဒံ ဝေါ ကပ္ပတိ၊ ဣဒံ ဝေါ န ကပ္ပတိ’တိ။ ဣဒါနိ ပန မယံ ယံ ဣစ္ဆိဿာမ၊ တံ ကရိဿာမ၊ ယံ န ဣစ္ဆိဿာမ၊ န တံ ကရိဿာမာ”တိ။ အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘိက္ခု အာမန္တေသိ - “အလံ၊ အာဝုသော၊ မာ သောစိတ္ထ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထ။ နန ဧတံ၊ အာဝုသော၊ ဘဂဝတာ ပဋိကဇ္ဇေဝ အက္ခာတံ - ‘သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ နာနာဘာဝေါ ဝိနာဘာဝေါ အညထာဘာဝေါ’။ တံ ကုတေတ္ထ၊ အာဝုသော၊ လဗ္ဘာ။ ‘ယံ တံ ဇာတံ ဘူတံ သင်္ခတံ ပလောကဓမ္မံ၊ တံ တထာဂတဿာပိ သရီရံ မာ ပလုဇ္ဇိ’တိ၊ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတီ”တိ။

၂၃၃. တေန ခေါ ပန သမယေန စတ္တာရော မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္တာနိ နိဝတ္တာ - “မယံ ဘဂဝတော စိတကံ အာဠိမ္မေဿာမာ”တိ န သက္ကောန္တိ အာဠိမ္မေတုံ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓံ ဧတဒဝေါစ - “ကော န ခေါ၊ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓံ၊ ဟေတု ကော ပစ္စယော၊ ယေနိမေ စတ္တာရော မလ္လပါမောက္ခာ သီသံနာတာ အဟတာနိ ဝတ္တာနိ နိဝတ္တာ - ‘မယံ ဘဂဝတော စိတကံ အာဠိမ္မေဿာမာ’တိ န သက္ကောန္တိ အာဠိမ္မေတုံ”န္တိ? “အညထာ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော”တိ။ “ကထံ ပန၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော”တိ? “ဒေဝတာနံ ခေါ၊ ဝါသေဋ္ဌာ၊ အဓိပ္ပါယော - ‘အယံ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ

ပါဝါယ ကုသိနာရုံ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋ်ပုဏ္ဏော မဟတာ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ ပဉ္စမတ္တေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ န တာဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိဿတိ၊ ယာဝါယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရဿ န ဝန္တိဿတိ””တိ။ “ယထာ၊ ဘန္တေ၊ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယော၊ တထာ ဟောတူ””တိ။

၂၃၄. အထ ခေါ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ယေန ကုသိနာရာ မကုဋုဗန္ဓနံ နာမ မလ္လာနံ စေတိယံ၊ ယေန ဘဂဝတော စိတကော တေနုပသင်္ကမိံ; ဥပသင်္ကမိံတွာ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ အူလိံ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တံ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရဿ ဝန္တိ။ တာနိ ပိ ခေါ ပဉ္စဘိက္ခုသတာနိ ဧကံသံ စီဝရံ ကတွာ အူလိံ ပဏာမေတွာ တိက္ခတ္တံ စိတကံ ပဒက္ခိဏံ ကတွာ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရဿ ဝန္တိသု။ ဝန္တိတေ စ ပနာယသ္မတာ မဟာကဿပေန တေဟိ စ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ သယမေဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိ။

၂၃၅. ဈာယမာနဿ ခေါ ပန ဘဂဝတော သရီရဿ ယံ အဟောသိ ဆဝီတိ ဝါ စမ္ပန္တိ ဝါ မံသန္တိ ဝါ နှာရူတိ ဝါ လသိကာတိ ဝါ၊ တဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယိတ္ထ၊ န မသိ; သရီရာနေဝ အဝသိသိသု။ သေယျထာပိ နာမ သပ္ပိဿ ဝါ တေလဿ ဝါ ဈာယမာနဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယတိ၊ န မသိ; ဧဝမေဝ ဘဂဝတော သရီရဿ ဈာယမာနဿ ယံ အဟောသိ ဆဝီတိ ဝါ စမ္ပန္တိ ဝါ မံသန္တိ ဝါ နှာရူတိ ဝါ လသိကာတိ ဝါ၊ တဿ နေဝ ဆာရိကာ ပညာယိတ္ထ၊ န မသိ; သရီရာနေဝ အဝသိသိသု။ တေသဉ္စ ပဉ္စန္ဒံ ဒုဿယုဂသတာနံ ဒွေဝ ဒုဿာနိ န ဥယျိသု ယဉ္စ သဗ္ဗအပ္ပန္တရိမံ ယဉ္စ ဗာဟိရံ။ ဒဗျေ စ ခေါ ပန ဘဂဝတော သရီရေ အန္တလိက္ခာ ဥဒကဓာရာ ပါတုဘဝိတွာ ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ ဥဒကသာလတောပိ ဥဒကံ သာလတောပိ (သီ. သျာ. ကံ.) အပ္ပန္တမိတွာ ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသိ။ ကောသိနာရကာပိ မလ္လာ သဗ္ဗဂန္ဓောဒကေန ဘဂဝတော စိတကံ နိဗ္ဗာပေသံ။ အထ ခေါ ကောသိနာရကာ မလ္လာ ဘဂဝတော သရီရာနိ သတ္တာဟံ သန္ဓာဂါရေ သတ္တိပဉ္စရံ ကရိတွာ ဓနုပါကာရံ ပရိက္ခိပါပေတွာ [ပရိက္ခိပိတွာ (သျာ.)] နစ္စေဟိ ဂီတေဟိ ဝါဒိတေဟိ မာလေဟိ ဂန္ဓေဟိ သက္ကရိသု ဂရုံ ကရိသု မာနေသံ ပူဇေသံ။

သရီရဓာတုဝိဘာဇနံ

၂၃၆. အသောသိ ခေါ ရာဇော မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော””တိ။ အထ ခေါ ရာဇော မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသိ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော အဟမ္မိ ခတ္တိယော၊ အဟမ္မိ အရဟာမိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ အဟမ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”” တိ။

အသောသံ ခေါ ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝီ - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော””တိ။

အထ ခေါ် ဝေသာလိကာ လိစ္ဆဝီ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် ကပိလဝတ္ထုဝါသီ သကျာ - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော” တိ။ အထ ခေါ် ကပိလဝတ္ထုဝါသီ သကျာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ - “ဘဂဝါ အမှာကံ ဉာတိသေဋ္ဌော၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် အလ္လကပ္ပကာ ဗုလယော [ထူလယော (သျှာ.)] - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် အလ္လကပ္ပကာ ဗုလယော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် ရာမဂါမကာ ကောဠိယာ - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ ။ အထ ခေါ် ရာမဂါမကာ ကောဠိယာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

အသောသိ ခေါ် ဝေဠုဒီပကော ပြာဟ္မဏော - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော” တိ။ အထ ခေါ် ဝေဠုဒီပကော ပြာဟ္မဏော ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသိ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော အဟံ ပိသ္မိ ပြာဟ္မဏော၊ အဟမ္ဗိ အရဟာမိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ အဟမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။

အသောသုံ ခေါ် ပါဝေယျကာ မလ္လာ - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗုတော”တိ။ အထ ခေါ် ပါဝေယျကာ မလ္လာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္ဗိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္ဗိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္ဗိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။

ဧဝံ ဝုတ္တေ ကောသိနာရကာ မလ္လာ တေ သံဃေ ဂဏေ ဧတဒဝေါစုံ - “ဘဂဝါ အမှာကံ ဂါမက္ခေတ္တေ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ န မယံ ဒဿာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ”န္တိ။

၂၃၇. ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒေါဏော ပြာဟ္မဏော တေ သံဃေ ဂဏေ ဧတဒဝေါစ -

“သုဏန္တု ဘောန္တော မမ ဧကဝါစံ၊ အမှာက [ဆန္ဒာနုရက္ခဏတ္ထံ နိဂ္ဂဟီတလောပေါ]။ ဗုဒ္ဓေါ အဟု ခန္တိဝါဒေါ။

န ဟိ သာဓု ယံ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ၊ သရီရဘာဂေ သိယာ သမ္ပဟာရော။
သဗ္ဗေဝ ဘောန္တော သဟိတာ သမဂ္ဂါ၊ သမ္မောဒမာနာ ကရောမဋ္ဌဘာဂေ။

ဝိတ္တာရိကာ ဟောန္တု ဒိသာသု ထူပါ၊ ဗဟူ ဇနာ စက္ခမတော ပသန္နာ”တိ။

၂၃၈. “တေန ဟိ၊ ပြာဟ္မဏ၊ တုညေဝ ဘဂဝတော သရီရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သဝိဘတ္တံ ဝိဘဇာဟိ”တိ။ “ဧဝံ၊ ဘော”တိ ခေါ ဒေါဏော ပြာဟ္မဏော တေသံ သံဃာနံ ဂဏာနံ ပဋိသုတွာ ဘဂဝတော သရီရာနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သဝိဘတ္တံ ဝိဘဇိတွာ တေ သံဃေ ဂဏေ ဧတဒဝေါစ - “ဣမံ မေ ဘောန္တော တုမ္မံ ဒဒန္တု အဟမ္မိ တုမ္မဿ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမိ”တိ။ အဒံသု ခေါ တေ ဒေါဏဿ ပြာဟ္မဏဿ တုမ္မံ။

အသောသုံ ခေါ ပိပ္ပလိဝနိယာ [ပိပ္ပလိဝနိယာ (သျှာ.)] မောရိယာ - “ဘဂဝါ ကိရ ကုသိနာရာယံ ပရိနိဗ္ဗတော”တိ။ အထ ခေါ ပိပ္ပလိဝနိယာ မောရိယာ ကောသိနာရကာနံ မလ္လာနံ ဒူတံ ပါဟေသုံ - “ဘဂဝါပိ ခတ္တိယော မယမ္မိ ခတ္တိယာ၊ မယမ္မိ အရဟာမ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂံ၊ မယမ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ ကရိဿာမာ”တိ။ “နတ္ထိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ဘာဂေါ၊ ဝိဘတ္တာနိ ဘဂဝတော သရီရာနိ။ ဣတော အင်္ဂါရံ ဟရဏာ”တိ။ တေ တတော အင်္ဂါရံ ဟရိသု [အာဟရိသု (သျှာ. က.)]။

ခာတုထူပပူဇာ

၂၃၉. အထ ခေါ ရာဇော မာဂဓော အဇာတသတ္တု ဝေဒေဟိပုတ္တော ရာဇဂဟေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ဝေသာလိကာပိ လိစ္ဆဝီ ဝေသာလိယံ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ကပိလဝတ္ထုဝါသီပိ သကျာ ကပိလဝတ္ထုသ္မိ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ အလ္လကပ္ပကာပိ ဗုလယော အလ္လကပ္ပေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ရာမဂါမကာပိ ကောဠိယာ ရာမဂါမေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဝေဠုဒီပကောပိ ပြာဟ္မဏော ဝေဠုဒီပေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ပါဝေယျကာပိ မလ္လာ ပါဝါယံ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ကောသိနာရကာပိ မလ္လာ ကုသိနာရာယံ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဒေါဏောပိ ပြာဟ္မဏော တုမ္မဿ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသိ။ ပိပ္ပလိဝနိယာပိ မောရိယာ ပိပ္ပလိဝနေ အင်္ဂါရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကံသု။ ဣတိ အဋ္ဌ သရီရထူပါ နဝမော တုမ္မထူပေါ ဒသမော အင်္ဂါရထူပေါ။ ဧဝမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ။

၂၄၀. အဋ္ဌဒေါဏံ စက္ခမတော သရီရံ၊ သတ္တဒေါဏံ ဇမ္ဗုဒီပေ မဟေန္တိ။
ဧကဉ္စ ဒေါဏံ ပုရိသဝရုတ္တမဿ၊ ရာမဂါမေ နာဂရာဇော မဟေတိ။
ဧကာဟိ ဒါဌာ တိဒိဝေဟိ ပူဇိတာ၊ ဧကာ ပန ဂန္ဓာရပုရေ မဟိယတိ။
ကာလိင်္ဂရညော ဝိဇိတေ ပုနေကံ၊ ဧကံ ပန နာဂရာဇော မဟေတိ။
တဿေဝ တေဇေန အယံ ဝသုန္ဓရာ၊ အာယာဂသေဠေဟိ မဟိ အလင်္ကတိ။

ဧဝံ ဣမံ စက္ခုမတော သရီရံ၊ သုသက္ကတံ သက္ကတသက္ကတေဟိ။
ဒေဝိန္ဒနာဂိန္ဒနရိန္ဒပူဇိတော၊ မနုဿိန္ဒသေဋ္ဌေဟိ တထေဝ ပူဇိတော။
တံ ဝန္ဓထ [တံ တံ ဝန္ဓထ (သျှာ.)] ပဉ္စလိကာ လဘိတွာ၊ ဗုဒ္ဓေါဟဝေ ကပ္ပသတေဟိ
ဒုလ္လဘောတိ။

စတ္တာလီသ သမာ ဒန္တာ၊ ကေသာ လောမာ စ သဗ္ဗသော။
ဒေဝါ ဟရိသု ဧကေကံ၊ စက္ကဝါဠပရမ္မရာတိ။

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ နိဋ္ဌိတံ တတိယံ။